

Economisch-Statistische Berichten

ALGEMEEN WEEKBLAD VOOR HANDEL, NIJVERHEID, FINANCIËN EN VERKEER

SECRETARIS VAN MEDEWERKERS: Mr. H. G. KRONENBERG

1^E JAARGANG

WOENSDAG 8 MAART 1916

No. 10

INHOUD

Biz.

13	STAATSLEENING, HEFFING EN GELDMARKT	129
1	HANDELSPOLITIEKE GEVOLGEN VAN DEN OORLOG	130
35	Regeling van den Duitschen Wisselhandel	132
36	Loonsverhoging op de Amerikaansche spoorwegen	133
1	Index-cijfers	133
22	Siberië als boterland	134
14	De koers der Belgische francs	134
14	De vierde Duitsche oorlogsleening	135
9	REGEERINGSMAATREGELEN OP HANDELSGEBIED	135
	MAANDCIJFERS:	
	Inklaringen op Amsterdam en Rotterdam	135
	STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN	136—144
	Geldkoersen.	Effectenbeurzen.
	Wisselkoersen.	Goederenhandel.
	Bankstaten.	Verkeerswezen.

Bijdragen en mededeelingen den inhoud betreffende gelieve men te zenden aan den Secretaris van medewerkers, adres: Geldersche Kade 21 b, Rotterdam; verslagen, overzichten en verdere gegevens voor de afdeeling „Statistiek en Overzichten” aan Nico J. Polak, Diergaardelaan 45 b, Rotterdam, tel. No. 1425.

Abonnementsprijs franco p. p. in Nederland f 10.—, buitenland en koloniën f 12.— per jaar. Losse nummers 25 cents.

Advertentiën f 0.35 per regel. Plaatsing bij abonnement volgens tarief.

Mededeelingen betreffende abonnementen en advertentiën richtte men tot Nijgh & van Ditmar's Uitgevers-Maatschappij, Rotterdam, Amsterdam, Den Haag.

6 MAART 1916.

De positie der geldmarkt blijft onveranderlijk ruim; de bij de maandswisseling een weinig opgelopen geldkoersen zijn weder direct tot hun ouden stand teruggekeerd. Privaat-disconto noteerde aanvankelijk $2\frac{1}{8}$ %, maar liep tot $1\frac{3}{4}$ % terug. De prolongatie-rente noteerde als hoogste punt $2\frac{3}{4}$ %, als laagste 2 %; slot $2\frac{1}{4}$ %.

De toestand op de wisselmarkt was zeer ongeanimeerd. De omzetten waren van geringe beteekenis. Alleen voor cheque New-York bleef ook deze berichtsweek weder sterke vraag aanhouden, zonder dat die echter veel invloed op den prijs uitoefende.

De reeds in het vorige nummer gemelde stagnatie in de inwisseling van overzeesche coupons, breidde zich gedurende de afgelopen week verder uit, doordat nog meerdere betaalkantoren van Amerikaansche coupons de inwisseling hebben gestaakt. De tusschen de Vereeniging voor den Geldhandel, de N. O. T. en de Nederlandsche Bank gevoerde onderhandelingen om in deze moeilijkheid een oplossing te vinden, hadden aanvankelijk nog geen resultaat.

Daarentegen kwam reeds een regeling tot stand, waarbij het verlies op Dollar-vorderingen zal kunnen worden beperkt, indien deze voortspruiten uit transacties, waarbij met den lagen dollarkoers niet voldoende rekening kon worden gehouden.

* * *

Het hiermede nauw in verband staande vraagstuk van de vrije goudverschepping tusschen de Vereenigde Staten en Nederland, zoo belangrijk voor de tabaksinschrijvingen en van doorslaanden invloed op het geheele handelsverkeer tusschen beide staten, is in een nieuw stadium gekomen.

De Engelsche regeering toch zou thans bereid zijn, consenten te verleenen voor dergelijke verscheppingen, indien deze worden geadresseerd aan de Nederlandsche Bank en geconsigneerd aan de Nederlandsche Overzee Trust. De Nederlandsche Bank zou alleen haar adres verleenen en in het algemeen slechts bereid zijn, goud uit Amerika te koopen, indien haar kan worden aangetoond, dat het dient ter betaling van vorderingen van zuiver Nederlandschen oorsprong.

Op deze wijze zou dus aan de verschepping van goud voor tabaksinkoopen niets meer in den weg behoeven te staan: er verluide dan ook reeds, dat o. a. door de Guaranty Trust Co. te New-York consent van de Engelsche regeering was verkregen voor de verschepping van \$ 1.500.000 goud naar Nederland met de „Nieuw Amsterdam”.

Of deze zending ons land zal bereiken moet vooralsnog worden betwijfeld: het Bestuur der N. O. T. toch heeft pertinent geweigerd, zijne bemiddeling voor deze goudverscheppingen te verleenen, zoolang de reeds vroeger uit Amerika aangekomen posten niet door de Engelsche regeering zijn vrij gegeven.

Het woord is dus nu weder aan Engeland. *Maandblad*

STAATSLEENING, HEFFING EN GELDMARKT.

De geldmarkt is overmatig ruim, dat behoeft geen betoog: finantieele instellingen betwisten elkander schier alle binnen- en buitenlands getrokken Nederlandsche accepten, bezitten in portefeuille het leeuwendeel der 165 miljoen gulden openlijk uitgegeven schatkist-biljetten en promessen op eene lage rendementsbasis en hebben nog ruim f 77 miljoen bij de Nederlandsche Bank te goed, bij gebreke van eene passende belegging.

Economisch is dit allermint toe te juichen. Het beteekent, dat van het maatschappelijk vermogen een veel grooter percentage dan voorheen belangrijk

minder vruchten draagt: derhalve winstderving. En waren deze vlottende gelden nog louter oorlogswinst, men zoude in eene tijdelijke geringere rentabiliteit van zulk nieuw gevormd kapitaal kunnen berusten, waren het slechts buitenlandsche saldi, men vergoedde daarop slechts een minimale rente; maar een belangrijk bedrag vertegenwoordigt de opbrengst van geleidelijk verkochte en niet vervangen voorraden van fabrikant, groothandelaar en winkelier, van naar 't buitenland verhandelde schepen en vee, van in den vreemde gerealiseerde uitkeerende fondsen, kortom van activa, die goede interest opleverden, deels door het buitenland betaald.

Welke invloed op de geldmarkt is nu te verwachten van Staatsleening en heffing, straks van een consolidatie der Indische vlottende schuld? Schatkistbiljetten en -promessen zullen worden afgelost, banken en andere instellingen, die elkaar de laatste maanden dit papier tot een laag disconto in de handen concurreerden, ontvangen de daarin belegde gelden terug, en wel uit de zakken van onze burgerij, die waarschijnlijk grootendeels niet over vlottende middelen beschikt.

Maar zullen dan die financieele instellingen niet de Staatsleening opnemen? Niet waarschijnlijk. De leening voldoet niet aan de eischen, welke aan een beleggingsobject van vlottende kapitalen moeten worden gesteld. En wilt ge het bewijs? Het laatstelijk uitgegeven zes-maandsche schatkistpapier vond plaatsing op eene 3% basis. Echter 100 miljoen gulden worden liever renteloos bij de Nederlandsche Bank gedeponneerd, dan dat ze worden belegd in prima 4½% fondsen, die eenige procenten onder pari te verkrijgen zijn.

Derhalve: den beschikker over vlottende kapitalen ontnemt men het regeeringspapier, waarop hij belust is; het publiek dwingt men tot het inschrijven op een beleggingsfonds en tot het betalen eener kapitaalbelasting, waartoe het de middelen gedeeltelijk moet vinden door verkoop van activa (o.a. buitenlandsche effecten), waardoor het economisch verderfelijke liquidatieproces verderen voortgang neemt.

Zeker, er is eene remedie: indien de in het geld zwemmende instellingen het publiek die middelen voorschieten. Maar eenerzijds is menig Nederlander aan het sluiten van beleeningen niet gewend, noch daarvan gediend, zoolang hij zijne verplichtingen door verkoop kan nakomen, anderzijds zijn bankinstellingen — gedachtig aan de laatste dagen van Juli 1914 — niet geneigd, hare uitzettingen op prolongatie boven bepaalde grenzen te brengen.

Toch lijkt mij tegemoetkoming aan boven geschetsten misstand mogelijk.

De beschikker over hem toevertrouwde vlottende kapitalen zweert bij beleggingswaarden met korten looptijd, vreest fondsen met langen amortisatie termijn, omdat deze hem tot eene ongewenschte koersspeculatie nopen. Welnu, de Regeering overweegt eene leening van zoo kort mogelijken duur aan de markt te brengen. Het publiek heeft bij de twee tot vijfjarige schatkistbons van Pruisen, Oostenrijk, Hongarije en België geen slechte ondervinding opgedaan: de koers bleef steeds om en bij pari. (De gedurende den oorlog laatstelijk mij bekende notering der vijfjarige 4% Belgische schatkistbiljetten, aflosbaar 1 Aug. 1918, was 98%). Dit buitenlandsche papier heeft inderdaad ook zijn weg gevonden naar den trommel van Hollandsche particulieren, levensverzekering-maatschappijen, banken e. a. Hoeveel te eerder dan een nationaal fonds. Tevens zou dit geschikt te maken zijn voor de belegging van gelden van minderjarigen. Hoevele verliezen hebben dezen onschuldigen de gedwongen grootboek-inschrijvingen gedurende de laatste decennien niet gebracht.

Voor de beschikkings over tijdelijk hun toevertrouwde gelden is de voorgestelde 4½% Staatsleening niet aantrekkelijk. Immers, de regeering,

zelve acht den emissiekoers te hoog: waarvoor anders de stok achter de deur? Maar zou men het dan niet eens beproeven met een schatkistbiljet van ongeveer vierjarigen looptijd tot zulk een rendement, dat bij de finantiële instellingen belangrijke bedragen zijn onder te brengen? Ik geloof, de koers zal zeer meevallen.

Wat zou zulk eene plaatsing beteekenen?

Voor den Staat — toegegeven — over 4 jaar reeds de zorg, nieuwe voorzieningen te moeten treffen; en niemand kan voorspellen hoe dan de geldmarkt er zal uitzien.

Voor onze economische maatschappij een productief maken van groote vlottende kapitalen en een voorkomen van verdere liquidatie van vruchtdragende activa, uitsluitend door dwang van hooger hand.

Moge de regeering eens overleggen — vrij van politieke overwegingen — wat haar op dit oogenblik het meeste waard is.

Mr. H. A. H. *W. H. A. H. W. H. A. H.*

HANDELPOLITIEKE GEVOLGEN VAN DEN OORLOG.

In oorlogvoerende en neutrale landen houdt het vraagstuk, welke handelspolitiek na den oorlog gevolgd zal moeten worden, in toenemende mate de geesten bezig. Plannen worden geopperd en bestreden, het aantal dagbladartikelen en brochures neemt toe, onderzoekingen worden van particuliere zijde en van regeeringswege ingesteld, kamers van koophandel en andere meer of minder officiële lichamen beginnen hun stem te laten hooren — kortom alle teekenen wijzen er op, dat onder de over dezen oorlog héenreikende vraagstukken, die op het oogenblik de aandacht trekken, die van handelspolitieke aard steeds meer in het centrum der belangstelling komen te staan.

Men krijgt den indruk, dat enkele stroomingen zich langzamerhand eenigszins duidelijker beginnen af te teekenen. Over haar wezenlijke kracht zich een oordeel te vormen is echter zeer moeilijk, moeilijk vooral voor den vreemdeling, die niet alle uitingen onder de oogen kan krijgen en dus licht geneigd is, aan enkele te veel waarde te hechten, en die bovendien het persoonlijk contact mist, dat van zoo groote beteekenis is, wil men kunnen beoordeelen tot welke hoogte de stroomingen, die men meent waar te nemen, in de geestelijke atmosfeer, waarin de oorlog de volkeren gebracht heeft, haar oorsprong vinden en dus wellicht met die atmosfeer weder zullen verdwijnen.

Al zal men in verband hiermede goed doen, zich eenigszins sceptisch te stellen tegenover de stroomingen, die niet reeds vóór den oorlog duidelijk aanwijsbaar waren, dit neemt niet weg, dat ook de oorlog, vooral nu zijn duur zich dermate verlengt, nieuwe factoren kan doen opkomen, die hun invloed ook op handelspolitiek gebied zullen doen gelden. Het wegvallen van den handel tusschen de in den oorlog gewikkelde statengroepen, waarvan in de eerste plaats Engeland en Duitschland tot elkaars grootste afnemers behoorden, heeft aan beide zijden geleid tot voorzieningen, die langzamerhand ten deele hun tijdelijk karakter gaan afleggen en de vraag doen rijzen, of na den oorlog niet maatregelen tot instandhouding der aldus opgekomen industrieën noodig zullen zijn. Voorts zal stellig de noodzakelijkheid om den staat de noodige middelen te verschaffen ten einde de ontzaglijke lasten van dezen oorlog te kunnen dragen, na den vrede in verschillende landen aan pogingen tot tariefverhoging nieuw voedsel geven en is gelijk gevolg wellicht te verwachten van de vooral van niet-Duitsche zijde geuite vrees, dat na den oorlog door een stroom van goedkope goederen uit de landen met gedeprecieerde valuta getracht zal worden de betalingsbalans weder in evenwicht te brengen.

Intusschen zijn er naast deze en dergelijke, nog weinig concrete, tendenzen een tweetal groote en scherp omljnde handelspolitieke vraagstukken, beide ook voor ons land van het grootste gewicht, die reeds lang vóór dezen oorlog als probleem bestonden en thans voortdurend meer op den voorgrond komen. Het zijn het vraagstuk van de al of niet handhaving van den vrijen handel in Engeland en dat van eene nauwere economische aaneensluiting der groote Midden-Europeesche rijken (en wellicht niet tot deze beperkt).

Waar beide vraagstukken stellig nog dikwijls in dit blad ter sprake zullen komen, kan een terugblik over beider ontwikkeling tot aan het begin van den oorlog zijn nut hebben.

* * *

Na de overwinning, in de eerste helft der vorige eeuw in den strijd om de graanrechten behaald, is het beginsel van den vrijen handel in Engeland tot op heden onafgebroken blijven gelden. Gevolg is geweest, dat de economische organisatie van Engeland zich in voortdurend hooger mate op een stelsel van uitruiling van industriële producten en diensten tegen eerste levensbehoeften van elders is gaan baseeren. Reeds een veertig-, vijftigtal jaren geleden had het proces zich zoover voltrokken, dat, terwijl de meer agrarisch georganiseerde continentale rijken, met uitzondering van Nederland, alle tegen de invloeiing van het goedkope Amerikaanse graan hun tegenmaatregelen namen, in Engeland reactie, althans op wetgevend gebied, uitbleef. Sedert dien is Engeland nog voortdurend verder op dezen weg voortgegaan, zoodat een stelsel van handelspolitiek, hetwelk in den geest van het Duitsche tarief van 1902 het denkbeeld van economische onafhankelijkheid zou willen nastreven, thans in Engeland volslagen ondenkbaar is geworden. Integendeel, steeds zal Engeland erop bedacht moeten zijn zich de instrooming van voldoende hoeveelheden aan levensbehoeften en daartegenover een zoo weinig mogelijk belemmerden afzet van industriële producten te verzekeren.

Niettemin is het in Engeland geldende stelsel van absoluut vrijen handel vooral in de laatste 20 jaren allerminst onaangevochten gebleven. De dragers der imperialistische denkbeelden, die, op onderlinge aaneensluiting van de verspreide deelen van het Britsche wereldrijk bedacht, naar middelen zochten, deze aaneensluiting te bewerkstelligen, meenden deze middelen niet in de laatste plaats op handelspolitiek gebied te kunnen vinden. Het denkbeeld van een stelsel van koloniale preferentie, voor het eerst van de zijde der koloniën zelve op de koloniale conferentie van 1887 naar voren gebracht, vindt in dezen bodem zijn oorsprong. Het denkbeeld vond toenmaals echter weinig instemming.

Verandering kwam eerst in de moeilijke jaren van den Boerenoorlog, toen met de stijgende en terdege voelbare concurrentie van het snel in economische kracht toenemende Duitschland de idee van de saamhorigheid van het Britsche imperium ook in Engeland aan kracht won. Leider der beweging was Joseph Chamberlain, die de imperialistische gedachte op den voorgrond plaatste en het vraagstuk van de door het moederland te volgen handelspolitiek ondergeschikt maakte aan het veel bredere en op velen een machtige bekoring uitoefenende probleem van de organisatie van het gansche Britsche imperium. Op handelspolitiek gebied werd als ideaal gesteld: vrije handel binnen het door een tariefmuur omsloten Britsche rijk, practisch werd voorloopig een stelsel aanbevolen van wederzijdsche begunstiging tusschen moederland en koloniën, dat noch de wereldpositie van Londen in het internationale verkeer, noch de

jeugdige koloniale industrie aan een te grooten druk zou blootstellen.

Weliswaar leden de denkbeelden van Chamberlain, welke voor de bevolking van Engeland een invoerrecht op niet uit de koloniën afkomstig graan zou medebrengen, bij de verkiezingen in 1906 een ernstige nederlaag, dit neemt niet weg, dat deze denkbeelden en vooral de imperialistische grondgedachte, bij groote groepen van het Engelsche volk zijn blijven leven en dat zij steeds krachtige voorstanders hebben gevonden in de „bouwmeesters van het imperium”, dezelfde mannen, die thans, nu de kleine binnenlandsche politiek op den achtergrond is gekomen, aan het Hoogerhuis zijn oude plaats in het Britsche staatsbestel hebben hergeven.

Trouwens de nederlaag bij de verkiezingen in 1906 geleden wordt belangrijk minder ernstig, wanneer men niet enkel let op het getal der voorstanders onder de gekozenen, doch op het aantal pro en contra uitgebrachte stemmen, tusschen welke cijfers tengevolge van het Engelsche driehoekstelsel een belangrijk verschil bestaat.

	Stemmen	Verkozen leden
Unionisten	2.194.000 of 44 %	141 of 27 %
Liberalen	2.377.000 „ 47 %	342 „ 65 %
Labour party	443.000 „ 9 %	44 „ 8 %

Intusschen is speciaal de protectionistische strooming sindsdien óók in de Unionistische partij meer op den achtergrond geraakt, wat, behalve met electorale overwegingen, ook stellig samenhangt met den grooten vooruitgang van den Engelschen handel sedert den Boerenoorlog.

Onderwijl waren de koloniën op het voetspoor van Canada voortgegaan met hunne reeds vóór 1900 aangevangen politiek om aan Engelsche goederen zekere verlagingen van invoerrecht toe te staan, terwijl door verschillende andere maatregelen, ook zonder dat het moederland tot invoerrechten behoefde over te gaan, binnen betrekkelijk korten tijd het overzeesche handelsverkeer van Engeland een belangrijke verschuiving in de richting van een geheel binnen-imperium verkeer aantoonde. Men krijgt dikwijls den indruk, dat buiten Engeland aan dit streven lang niet genoeg aandacht is geschonken. Toch is het van het grootste gewicht, niet enkel omdat aan zijn verwezenlijking mannen als de organisator van Egypte en unionistische freetrader Lord Cromer, en de Canadeesche premier Sir Wilfrid Laurier, hun volle krachten gaven, doch ook omdat het een mentaliteit verraadt, welke zich maar al te ver van Cobden's vrijhandelsidealen en van Gladstone's kolonialpolitieke denkbeelden heeft verward.

Het vraagstuk eener verandering in het door het moederland gehuldigde vrijhandelstelsel was intusschen door dit alles in de laatste jaren voor den oorlog op den achtergrond gekomen.

* * *

De gedachten eener nauwere economische aaneensluiting der groote midden-Europeesche rijken zijn reeds vele jaren aan de orde en zelfs eenmaal, in de dagen van den Zollverein, een eind weegs geweest naar hunne verwezenlijking.

Door het Februari-verdrag van 1853 waren tusschen Oostenrijk en Pruisen zekere banden gelegd, doch een volledige toetreding van Oostenrijk tot het tolyerbond, in de vijftiger en zestiger jaren meer dan eens door Oostenrijk voorgestaan, stuitte telkenmale na langdurige onderhandelingen af op de rivaliteit tusschen Pruisen en Oostenrijk, een rivaliteit, die tenslotte uitliep op den oorlog van 1866.

Enkele jaren later volgde de Fransch-Duitsche oorlog, beëindigd door het vredetractaat van Frankfurt van 10 Mei 1871. Dit tractaat bevatte in artikel 11 de door Bismarck met voordacht ingevoeg-

de clause van eeuwigdurende meestbegunstiging tusschen Frankrijk en het jeugdige keizerrijk, waardoor een nauwere handelspolitieke aaneensluiting met welken staat ook voor het Duitsche rijk practisch onmogelijk werd. Frankrijk toch zou steeds automatisch dezelfde voordeelen hebben genoten.

De eenige jaren later volgende overgang van Duitschland en Oostenrijk, beide tot een sterk protectionistisch stelsel, was aan de gedachte niet gunstig. Pas in het tijdperk van Caprivi, in 1892, kwam tusschen beide landen weder een handelstractaat, op den meestbegunstigingsgrondslag, tot stand en eerst in het begin dezer eeuw, in de jaren, die verliepen tusschen de vaststelling van het thans geldende Duitsche tarief en zijne inwerkingtreding, kwam de gedachte eener nauwere handelspolitieke aaneensluiting weder meer op den voorgrond. Immers in de jaren tusschen 1902 en 1906 moesten tal van handelstractaten opnieuw worden afgesloten en vonden dientengevolge handelspolitieke vraagstukken zoowel in Duitschland als in Oostenrijk, dat eveneens in 1906 een nieuw tarief vaststelde, zeer veel belangstelling. Uit dien tijd dateert dan ook de bekende en invloedrijke „Mitteleuropäische Wirtschaftsverein", die onder de krachtige leiding van zijnen ondervoorzitter, den Berlijnschen hoogleraar Julius Wolf, het vraagstuk in studie nam en in beide landen trachtte te propageeren. Door de genoemde clause uit het Frankforter vredestractaat, aan welks wijziging niet te denken viel, was practische verwezenlijking echter voorloopig uitgesloten. De Verein zag zich dientengevolge voorloopig beperkt tot „Kleinarbeit". Regeling van het grensverkeer per spoor en te water, vereenvoudiging der douaneformaliteiten, gemeenschappelijke regeling van het toezicht op verzekeringsmaatschappijen, van het chèqueverkeer en dergelijke onderwerpen, konden — ten deele met succes — worden ter hand genomen; het voornaamste deel der gestelde taak moest voorshands blijven rusten.

Intusschen werden de denkbelden, die voorloopig het vraagstuk eener nauwere aaneensluiting tusschen Duitschland en Oostenrijk-Hongarije voorop stelden, doch de gedachte van een Midden-Europeesch bloc in beginsel niet tot deze beide landen beperkten, nader uitgewerkt. De verschillende gecompliceerde belangen van beide rijken werden aan een nauwkeurig onderzoek onderworpen, waarvan het resultaat in een reeks van geschriften werd nedergelegd en op verschillende conferenties besproken. Bezwaren kwamen van weerszijden, vooral van Oostenrijk-Hongaarschen kant.

Men wees op cijfers als de onderstaande, waaruit van een zeer belangrijke verschuiving van het handelsverkeer ten gunste van Duitschland bleek, een verschuiving, waarin zich de wel zeer veranderde economische krachtsverhoudingen weerspiegelden, en men zag in deze cijfers het bewijs, dat zelfs het handelstractaat van 1906, dat zich uitteraard tot een stelsel van meestbegunstiging beperkte, voor Oostenrijk nog te ver ging en met name aan de eigen industrie niet voldoende steun gaf.

	Invoer in Oostenrijk-H. uit Duitschland	Invoer in Duitschland uit Oostenrijk-H.
	in miljoenen Mark.	
1892	376.6	575.4
1902	533.1	719.5
1906	649.3	809.8
1910	821.6	759.2
1913	1104.8	827.3

Met de toeneming van den Duitschen invoer steeg tegelijk het belang van de Oostenrijksche schatkist bij een handhaving der bestaande rechten, terwijl bovendien de middelpuntvliedende factoren, die in de monarchie werkzaam waren en vooral van Hongaarsche zijde de volledige handelspolitieke eenheid der

monarchie tot doelwit van hun aanval kozen, het vraagstuk nog gecompliceerder maakten.

Niettemin hadden de door den Verein voorgestane denkbelden vooral in den lateren gematigden vorm: geen dadelijke handelspolitieke eenheid, doch trapsgewijze verlaging van de bestaande rechten over eenige tientallen jaren, in Oostenrijk en in Duitschland een ruimen kring van aanhangers.

Thans is door het uitbreken van den oorlog de bewuste bepaling van het Frankforter verdrag vervallen. Het vraagstuk is hiermede uit de fase van het enkel theoretische onderzoek uitgetreden en voor practische verwezenlijking vatbaar geworden. Met het oog op het grooté belang, dat de ontwikkeling van het vraagstuk ook voor ons land heeft, mag het dezerzijds zeker niet uit het oog worden verloren.

REGELING VAN DEN DUITSCHEN WISSELHANDEL.

De regeling van den Duitschen wisselhandel, waardoor aan enkele Banken een monopolie wordt gegeven, ten einde hierdoor de Regeering in de gelegenheid te stellen, den geheelen wisselhandel te controleeren, mag als een mislukking worden beschouwd.

Zij heeft wél tengevolge gehad, dat de koersen aanvankelijk niet onbelangrijk zijn gestegen, doch daarna is weder een inzinking gevolgd, en thans is de koers weder 42.05. Het is moeilijk aan te nemen, dat de Regeering, toen zij deze maatregelen nam, zich niet een ander resultaat heeft voorgesteld.

Het behoeft dan ook niemand te verwonderen, dat men thans nieuwe middelen beraamt, en dat blijkbaar van hoogerhand den instellingen, die den wisselhandel regelen, is aangezegd om, indien wissels voor zulke groote bedragen worden aangevraagd, dat daardoor de wisselkoers belangrijk zou kunnen oopen, deze niet tot het volle beloop, doch slechts ten deele af te geven en den aanvragers mede te deelen, dat zij voor het overige bedrag op een anderen dag moeten terug komen.

De bedoeling van dezen maatregel is duidelijk: men wil daardoor groote schokken in de wisselkoersen voorkomen, en in de tegenwoordige omstandigheden zou men dezen maatregel kunnen verdedigen, indien er groote waarschijnlijkheid bestond, dat op den dag, dat de koper van den wissel het tweede deel van het door hem verschuldigde bedrag moest overmaken, de vraag naar buitenlandsche wissels belangrijk minder zou zijn.

Onze Oostelijke burenen zullen het ons evenwel niet euvel duiden, dat wij, wanneer wij de koersen sedert het begin van den oorlog nagaan, op dit punt zeer sceptisch zijn gestemd. Wij kunnen er dus wel zeker van zijn, dat, tenzij door toevallige omstandigheden dien dag de vraag naar wissels geringer is, een stijging alleen kan worden voorkomen, doordat andere koopers van wissels worden genoodzaakt slechts een deel van hunne schuld te voldoen, en dat het aantal van hen, die tegen hun zin tot wanbetalers gestempeld worden, hoe langer hoe grooter moet worden, terwijl men ook genoodzaakt zal zijn, de termijnen, waarbinnen iemand aan zijne verplichtingen mag voldoen, hoe langer hoe meer te verlengen.

Aan neutrale buitenlanders, die wel door hun rechter gedwongen kunnen worden Duitschen onderdanen te voldoen, staan reeds sedert het begin van den oorlog in Duitschland geen rechtsmiddelen ten dienste om onwilligen tot nakoming hunner verplichtingen te dwingen. Thans wordt een maatregel genomen, die ook hen, die hunne verbintenissen willen vervullen, dwingt de nakoming uit te stellen, tot een hoe langer hoe verder verwijderd tijdstip.

De Nederlanders zijn over het geheel te goede kooplieden, dan dat zij uit deze maatregelen hunne consequenties niet zouden trekken.

S. d. M. *U.A.*

LOONSVERHOOGING OP DE AMERIKAANSCHE SPOORWEGEN.

Wij ontvingen het volgend schrijven uit New York, gedateerd 3 Februari 1916:

Den eersten Januari van dit jaar werden door het comité der vereenigde spoorweg-labor unions de eischen, welke dit comité aan de spoorwegbesturen der Vereenigde Staten wenscht te stellen, bekend gemaakt. Deze eischen, waarover onder de leden der unions een referendum wordt gehouden, welks uitslag in den loop van Maart bekend zal worden, bestaan in hoofdzaak in het verminderen der arbeidsuren van 10 uur op 8 uur, met het behoud van de voor een arbeidsdag van 10 uren tot nu toe geldende loonen.

Verbazing wekt het eenigszins, dat de pers en het publiek hier deze eischen zoo kalm aanhooren, alsof het algemeen belang er in 't geheel niet mede gemeoid ware. Dat is vooral voor de pers hier zoo opvallend, daar deze toch meestal de feiten vooruitloopt.

Voor het eerst in de geschiedenis toch hebben zich de spoorweg-labor unions tot een geheel gevormd en stellen deze verschillende labor unions een en dezelfde eisch, trachtend de spoorwegbesturen niet ieder op zich zelf, doch door een commissie, uit hun midden samengesteld, te doen antwoorden. Mocht het den labor unions gelukken, de onderhandelingen op deze basis te stellen, dan zou dit reeds op zich zelf een overwinning voor haar beteekenen, daar hiërdoor dan twee groote partijen, seherp omlijnd en alles in hun tak bevattend, tot stand zouden komen en een groote kracht, welke de spoorwegen juist door het onafhankelijk werken in arbeidsgeschillen kunnen uitoefenen, voor deze zou verloren gaan. Een staking toch op één systeem van het reusachtige spoorwegnet der Vereenigde Staten kon reeds veel kwaad doen, maar was toch zeker voor het algemeen belang minder ernstig dan een staking van het geheele spoorwegverkeer.

Ongelukkig zijn de spoorwegmaatschappijen in Amerika in hooge mate. Juist begon de horizon voor hen door den opbloei van den handel, vooral van den exporthandel, eenigszins op te klaren. De bruto ontvangsten van alle spoorwegen in de Vereenigde Staten wezen over November 1915 een vermeerdering, met 1914 vergeleken, aan van 27 %, terwijl de netto's met 73 % vooruitgingen. De verklaring, dat de laatste zulke groote vermeerdering geven, moet in hoofdzaak gezocht worden in de meer economische wijze van bestuur, welke de spoorwegmaatschappijen in de laatste slechte jaren geleerd hebben, door de zoo ruime geldmarkt. Juist brak de tijd aan, dat de spoorwegen in de gelegenheid kwamen, om hunne veelvuldige korte verplichtingen in meer langdurige om te zetten, zooals reeds met succes door eenige (o.a. de Baltimore & Ohio en de Erie Railroad Cy.) is gedaan. En nu wordt die horizon weder door donkere wolken verduisterd.

Het verminderen van den arbeidsduur der arbeiders zal toch de uitgaven der maatschappijen zeer aanzienlijk verhoogen. Evenwel zal in dit geval de Interstate Commerce Commission wel genoodzaakt zijn, aanzienlijke verhoogen der vrachtprijzen toe te staan, doch of deze verhoogen gelijken tred zullen houden met de verhooging der loonen staat zeer te bezien, te meer daar toch, zooals reeds gezegd, de tegenwoordige ontvangsten der spoorwegen zeer gunstig zijn en deze tegenwoordige ontvangsten allicht eenigszins als basis voor de verhooging der vrachtprijzen zullen blijven dienen.

De spoorwegen employeeren ongeveer 410,000 menschen, welke voor de verhooging der loonen in aanmerking zouden komen. De jaarlijksche „payroll”, welke in 1910 \$ 1.140.000.000 aanwees als totaal, was in 1914 reeds gestegen tot \$ 1.400.000.000; wat een percentage van de totale bruto-ontvangsten ver-

tegenwoordigde van 45 %, terwijl de aandeelhouders ongeveer 2 % der totale bruto-ontvangsten ontvingen. Op deze loonlijst kwamen machinisten van de expresse-treinen voor met jaarlijksche salarissen varieerende van \$ 2500 tot \$ 4000, terwijl de gemiddelde uurloonen van het treinpersoneel ongeveer 50 cent bedroeg, zoodat het gemiddelde loon der 10-urige werkdagen \$ 5 bedroeg. Deze \$ 5 nu moet volgens de nieuwe eischen in 8 uren verdiend worden, dus \$ 0.62½ per uur. Bij het gebrek aan werklieden, dat in Amerika bijna altijd heerscht bij levendigheid van den handel, zullen de spoorwegen wel genoodzaakt zijn, de twee uren, welke er dan bijgewerkt moeten worden om den arbeid van 10 uur te verkrijgen, te betalen als overwerk, wat 93% cent per uur zal bedragen. De werkman zal dus volgens de nieuwe regeling voor zijn 10 uur werk \$ 6.87 ontvangen, wat eene verhooging is van \$ 1.87 of 37½ % van het vroegere loon.

Het ergste van de verhooging zullen de Zuidelijke lijnen te lijden hebben; van deze bevinden zich de meeste in receivers handen (Rock Island, St. Louis & San Francisco, Missouri Kansas & Texas, Missouri Pacific). Hoewel dit natuurlijk in de eerste plaats voor deze lijnen zelf zeer ernstig zal zijn, zal de Amerikaansche handel in zijn geheel ook de zwaardere lasten in den vorm van hogere vrachttarieven hebben op te brengen. Ook zal de invloed, welke deze beweging, indien ze slaagt, op de andere arbeiders zal uitoefenen, niet onopgemerkt blijven.

F. Schettler

INDEX-CIJFERS.

Nog steeds blijkt het index-cijfer van The Economist stijging vertoonen. Het totaal-cijfer, dat in Januari 3840 bedroeg, is in Februari tot boven 4000 gestegen. In Januari 1915 werd de 3000 bereikt, eerst in November 3500. Wel een bewijs, hoe het tempo der stijging zich in het algemeen versneld heeft.

Data	Granen en vleesch	Andere voedings- en geneesmidd.	Grondstoffen textiel-industrie.	Delfstoffen.	Diversen: oliën, hout, rubber, enz.	Totaal	Algemeen index-cijfer
Basis (gemidd. 1901-5)	500	300	500	400	500	2200	100-0
1 Januari 1914	563	355	642	491	572	2623	119-2
1 April "	560	350½	626½	493	567	2597	118-0
1 Juli "	565½	345	616	471½	557	2549	115-9
Einde Juli "	579	352	616½	464½	553	2565	116-6
" Aug. "	641	369	626	474	588	2698	122-6
" Sept. "	646	405	611½	472½	645	2780	126-4
" Oct. "	656½	400½	560	458	657	2732	124-2
" Nov. "	683	407½	512	473	684½	2760	125-5
" Dec. "	714	414½	509	476	686½	2800	127-3
" Jan. 1915	786	413	535	527	748	3003	136-5
" Febr. "	845	411	552½	561½	761	3131	142-3
" Mrt. "	840	427	597	644	797	3305	150-2
" April "	847	439½	594½	630	816	3327	151-2
" Mei "	893	437	583	600	814	3272	151-2
" Juni "	878	428	601	624	779	3250	147-7
" Juli "	838½	440½	603	625	774	3281	149-1
" Aug. "	847	438½	628	610½	778	3296	149-8
" Sept. "	809½	470½	667	619½	769½	3336	151-6
" Oct. "	834	443½	681	631½	781	3371	153-2
" Nov. "	871½	444	691	667½	826	3500	159-1
" Dec. "	897	446	731	711½	848½	3634	165-1
" Jan. 1916	946½	465	782½	761½	884½	3840	174-5
" Febr. "	983	520½	805½	801½	897½	4008	182-2

In de eerste groep zijn de graanprijzen gelijk gebleven; de stijging is in hoofdzaak veroorzaakt door de verhoogde vleeschprijzen. De belangrijke stijging van het cijfer der tweede groep hangt samen met de steeds oplopende suikerprijzen, de stijging van de groep delfstoffen met de rijzing in koper en in steenkolen.

The Economist vermeldt hoe ook in Amerika een voortdurend opwaartsche beweging der prijzen te

constateeren valt. Het door Bradstreet's berekende indexcijfer over Januari 1916 was het hoogste, dat tot dusver berekend was, 15.3 percent boven Januari 1915, 25.7 percent boven Januari 1914. Bradstreet's schrijft dienaangaande:

„Europa kan blijkbaar ons voedsel niet missen; het heeft onze metalen noodig; de schaarschte aan en de hooge prijzen van verfstoffen verhoogden den prijs van textielgoederen, onafhankelijk van den prijs der ruwe katoen; arbeidskracht is schaarsch en wordt duurder; en er zijn meer orders aan de markt dan in maanden uitgevoerd kunnen worden; geld is overvloedig — overweldigend zelfs — en zoekt aan alle zijden naar belegging, wat vermoedelijk zal neerkomen op een toenemende versterking van den binnenlandschen ondernemingslust, steunend op goedkoop geld en zonder zich te storen aan de hooge prijzen van materialen en grondstoffen. Al deze invloeden schijnen te wijzen op duurre zoolang Europa oorlog blijft voeren.”

* * *

Omtrent ons staatje der kleinhandelsprijzen valt ditmaal niets bijzonders op te merken. Het luidt:

Data	Nederland (Centr. B. v. d. Statistiek)	Engeland (Board of Trade)	Duitsland (Calwer)
Juli 1914	100	100	100
Aug.—Dec. 1914	104	113	104.6
Jan. 1915	109	118	117.6
Febr. „	110	122	124.4
Maart „	114	124	131.4
April „	117	124	136.7
Mei „	120	126	145.2
Juni „	123	132	148.7
Juli „	125	132 1/2	151.5
Aug. „	124	134	155.7
Sept. „	124	135	158.9
Oct. „	123	140	167.2
Nov. „	125	141	155.2
Dec. „	127	144	157.3
Jan. 1916	130	147	

SIBERIE ALS BOTERLAND.

De voorstellingen, welke bij de meeste menschen bestaan omtrent Siberië, zijn geheel bezijden de waarheid. Nansen noemt in zijn groot werk over Siberië dit gebied een door de bank rijk land. Goud wordt steeds meer gevonden, hoofdzakelijk in Mid-den- en Oost-Siberië. Voor het grootste gedeelte wordt het nog met zeer primitieve middelen gewonnen, vaak door wasschen met de hand! Maar ook koper, zilver, lood en bovenal ijzer is voorhanden, waarbij nog steenkolen, ten deele zeer goede soorten, komen, welke echter bij gebrek aan voldoende transportmiddelen tot op heden bijna niet gebezigd worden.

De grootste rijkdom van het land ligt echter in zijne onmetelijke vlakten vruchtbaar, voor landbouw geschikt land. „Het ware goud van Siberië is de zwarte humus-bodem”. Doch ook voor den landbouw ligt eene der hoofdmoeilijkheden voor de ontwikkeling in de slechte transportgelegenheden. Het land is eeuwenlang verwaarloosd geworden en daar door ver bij den tijd achtergebleven.

Hoezeer echter de Siberische boer inderdaad voor ontwikkeling vatbaar is, dat toont de uitbreiding van den boteruitvoer in West-Siberië, welke in nauwelijks 15 jaren een factor op de wereldmarkt geworden is. Volgens Nansen is het aan een handjevol ondernemende energieke Denen te danken, dat door invoering van de Deensche methode en door on-derwijs en voorlichting aan de boeren betreffend de boterbereiding deze evolutie tot stand kwam.

Tot 1894 voerde Siberië absoluut geen boter uit. Daarna begon de boterhandel in de omgeving van Kurgan en breidde zich snel over de districten Omsk, Nowo-

Nikolajewsk en Minussinsk uit. In al deze gebieden is de zuivelbereiding nu reeds tot de eigenlijke bron van inkomsten der landbevolking geworden. Er zijn vereenigingen tot stand gekomen, welke de waren aan de exporthuizen leveren, welke laatsten niet slechts den afzet bewerken, doch tevens nieuwe en verbeterde machines en gereedschap voor de boerderijen invoeren.

De boter is voor verreweg het grootste gedeelte voor de Deensche en Engelsche markt bestemd, doch er wordt ook naar Dalni en Port-Arthur en verder naar China en zelfs naar Japan uitgevoerd.

Het transport geschiedt op karren en booten tot het naastbijzijnde spoorwegstation. De verpakking geschiedt in vaten van beukenhout, welke uit het buitenland betrokken worden ondanks het feit, dat de wouden juist in die streek van Siberië zeer talrijk zijn. Deensche ondernemers hebben een eigen fabriek van die vaten opgericht in de nabijheid van Koutais in den Kaukasus.

In het begin van deze eeuw zelfs had de Siberische boter nog weinig beteekenis. Op eene tentoonstelling in 1899 in St. Petersburg werd nauwelijks de helft der ingezonden waar als voldoende van kwaliteit geacht. De gebreken bij de fabricage zijn echter snel verdwenen!

De ontwikkeling van den handel in dit product is kolossaal, zooals uit het volgende staatje blijkt:

Jaar	Aantal zuivelfabrieken	Uitvoer
1898	140	2.500.000 K.G.
1900	1100	18.000.000 „
1902	2500	40.000.000 „
1906	?	48.500.000 „
1909	?	141.000.000 „

Dagelijks gaan er treinen met koelwagens van Nowo-Nikolajewsk naar de Oost-Zeehavens, waar alles in schepen geladen wordt. Groote gebieden in Siberië, welke vroeger niets te beteekenen hadden, zijn welvarende streken geworden.

De oorlog heeft ook hier moordend gewerkt. De vlijtige handen zijn weggehaald en de verdere ontwikkeling van het land is voor de eerste jaren tot eene onmogelijkheid geworden.

DE KOERS DER BELGISCHE FRANCS.

Eigenaardige schommelingen vertoont sedert Augustus 1914 in ons land de verhouding tusschen den Markenkoers en dien van de Belgische Francs.

Ondanks de in België wettelijk vastgestelde omrekeningskoers, waarbij 100 Mark gelijkgesteld wordt met 125 Francs bewegen de koersen in ons land zich verre van parallel, zooals uit onderstaand staatje blijkt.

	Marken.	% daarvan.	Belgische Francs.
13 Augustus '14	59,15	47,32	49,50
29 October '14	53,92	43,14	46,75
17 December '14	54,05	43,24	45,50
18 Maart '15	52,—	41,60	43,—
9 Juni '15	51,37 ^b	41,10	41,75
29 September '15	50,42 ^b	40,34	40,50
3 November '15	48,45	38,76	39,15
1 Februari '16	43,15	34,52	36,07
28 Februari '16	42,35	33,88	36,55

Tusschen 29 October en 17 December zien wij een geringen vooruitgang in den Markenkoers, daarentegen achteruitgang in den francskoers, vermoedelijk veroorzaakt door den stroom van Belgische vluchtelingen naar ons land. Het omgekeerde verschijnsel valt waar te nemen tusschen 1 Februari en 28 Februari 1916, in welken tijd de Belgische franc geleidelijk een zeldzaamheidswaarde verkregen heeft. De in ons staatje opgegeven koersen der francs zijn echter, wat betreft 1916, voor een deel nominaal, daar behoorlijke omzetten daarin niet meer voor-

komen. In ieder geval wordt steeds de Belgische franc hooger gewaardeerd dan de Mark, al moge het verschil het eene oogenblik grooter zijn dan het andere. De getallen in ons staatje aangegeven, hebben alleen betrekking op biljetten van de Banque Nationale; biljetten der Société Générale worden meestal lager gewaardeerd.

De hoogere waardeering van de biljetten der Banque Nationale is daarom des te merkwaardiger, waar sedert lang niets omtrent haar goudvoorraad bekend is.

DE VIERDE DUITSCHE OORLOGSLEENING.

Zooals bekend doet het Deutsche Rijk ten vierde male een beroep op zijn beleggende ingezetenen voor de plaatsing eener oorlogssleening, geheel overeenkomend met de leeningen, tot dusverre uitgegeven. Een bijzonderheid is ditmaal de gelijktijdige uitgifte van $4\frac{1}{2}$ % schatkistbiljetten tegen 95, terwijl, indien bij vorige gelegenheden schatkistbiljetten werden uitgegeven, de rentevoet daarvan, evenals die der leening, 5 % was. Waar deze leening $\frac{1}{2}$ % lager wordt aangeboden dan de vorige en de Deutsche pers niet zulk een enorm resultaat verwacht als toenmaals werd bereikt, mag men de keuze van een lager rentetype voor de schatkistbiljetten een zeer opmerkelijk verschijnsel noemen.

REGERINGSMAATREGELEN OP HANDELSGEBIED.

Uitvoerverboden. In de eerste dagen van den oorlog werd onder tal van andere artikelen ook verboden de uitvoer van *koffie*; reeds bij Kon. besluit van 12 Aug. 1914 werd dit verbod echter weder tijdelijk opgeheven. Een besluit van 4 Nov. 1915 trok deze opheffing in voor gebrande koffie en thans is bij Kon. besluit van 26 Febr. 1916, Stbl. No. 90, de opheffing geheel ingetrokken, zoodat nu de uitvoer van alle koffie verboden is.

Het verbod treft voornamelijk de koffie uit onze Nederlandsche koloniën, die N. O. T. vrij aangevoerd kon worden; alle andere koffie moest door bemiddeling van de N. O. T. worden ingevoerd en uitvoer daarvan was dus reeds daardoor uitgesloten.

Bij Kon. besluit van 3 Maart, Stbl. No. 102, is verder verboden de uitvoer van *wilgenhout* en van *populierenhout*.

Maximumprijzen. Op 29 Februari jl. is door den Minister van Landbouw vastgesteld eene nieuwe lijst van maximumprijzen voor de maand Maart. Voor *rijst* zijn de nieuwe prijzen hooger dan de tot dusver geldende, nl. f 1.— per 50 Kg. in den groot- en $1\frac{1}{2}$ ct. per $\frac{1}{2}$ Kg. in den kleinhandel; ook de kleinhandelsprijs voor *petroleum* is verhoogd. De groothandelsprijs voor *regeeringstarwemeel* (bij verkoop op meelkaart) is verlaagd tot f 11.80 per 100 Kg. Voor *koffie* is voorloopig geen maximumprijzen meer bepaald.

Uitvoerconsenten. Eene beperkte hoeveelheid consumptie-aardappelen van eenige bepaaldelijk genoemde soorten, welke voor verbruik hier te lande minder geschikt zijn, zal ten uitvoer worden toegelaten. Voor het verkrijgen van consenten hebben exporteurs zich te wenden tot de provinciale commissiën.

Voor uitvoer van *rund- en schapenvleesch* kunnen wederom consenten worden afgegeven aan Koninklijk goedgekeurde landbouwverenigingen of landbouwverenigingen, die lid eener dergelijke vereeniging zijn, en aan exporteurs, die reeds in 1913 regelmatig rundvee en schapen voor export slachtten. Laatstbedoelde exporteurs kunnen gedurende de periode van 6 Maart—1 April in maximum consenten verkrijgen tot 3 % van de grootte van hun export gedurende het tijdvak 1 Januari 1913—1 October 1915. Zij moeten zich verbinden, binnen 5 dagen

na opdracht van bovengenoemde Rijkscmissie vóórkens voor binnenlandsch gebruik te leveren van een minimum-slachtgewicht van 90 Kg.

Uitvoer en binnenlandsch verbruik. In verband met het feit, dat vele landbouwers voornemens zijn, aan de teelt van niet voor binnenlandsche consumptie geschikte handelsgewassen als blauw maanzaad, mosterdzaad, enz. eene buitengewone uitbreiding te geven, is eene regeling in overweging, die mogelijk maakt om den uitvoer dezer producten ook dienstbaar te maken aan de beschikbaarstelling van levensmiddelen voor de bevolking hier te lande.

MAANDCIJFERS.

INKLARINGEN OP AMSTERDAM.

Landen van herkomst.	Februari 1916.		Februari 1915.	
	Aantal schepen.	Tonnen netto.	Aantal schepen.	Tonnen netto.
Engeland.....	44	30.743	51	38.735
Zweden.....	10	5.658	} 6	3.511
Noorwegen.....	8	3.682		
Denemarken.....	5	3.430	2	3.017
Frankrijk.....	1	832	3	1.590
Portugal.....	2	4.979	} 12	11.095
Spanje.....	2	1.329		
Griekenland.....	2	3.009	1	1.340
Ned.-Indië.....	5	23.443	10	45.736
Japan.....	—	—	1	6.580
Noord-Amerika.....	6	12.481	5	14.090
Zuid-Amerika (Oostkust).....	9	36.208	17	45.017
idem (Westkust).....	1	2.057	—	—
West-Indische eilanden.....	2	3.467	3	4.133
Nederlandsche havens.....	13	2.767	8	6.204
Uit de Noordzee.....	1	1.098	1	1.375
Totaal handelsschepen.....	111	135.183	120	182.423
Visschersvaartuigen.....	11	1.489	9	1.119
Totaal.....	122	136.672	129	183.542

Onderscheiding der handelsschepen naar de nationaliteit:

Februari 1916.	Aantal schepen.	Tonnen netto.	Percentage van de totale tonnenmaat
Nederlandsche.....	86	117.743	87,1
Britsche.....	7	8.053	5,9
Noorsche.....	10	4.841	3,6
Zweedsche.....	8	4.546	3,4
Totaal.....	111	135.183	100

INKLARINGEN OP ROTTERDAM.

Landen van herkomst.	Februari 1916		Februari 1915	
	Aantal schepen	Tonnen netto	Aantal schepen	Tonnen netto
Engeland.....	127	75.973	183	117.834
Frankrijk.....	10	6.350	7	3.543
Zweden.....	13	7.669	14	9.528
Noorwegen.....	12	11.787	21	27.801
Afrika.....	1	764	1	648
Noord-Amerika.....	27	106.983	46	126.829
Indië (Nederlandsch).....	3	10.682	5	17.919
Nederland.....	15	9.778	3	3.345
Denemarken.....	1	2.296	1	695
Spanje.....	1	1.055	3	2.060
Griekenland.....	—	—	2	1.821
Zuid-Amerika.....	11	23.162	17	26.630
Binnen. plaatsen.....	9	2.001	7	4.543
Nieuw gebouwd.....	—	—	2	870
Totaal.....	230	258.500	312	344.066

Onderscheiding naar de nationaliteit:

Februari 1916.	Aantal schepen	Tonnen netto	Percentage van de totale tonnenmaat
Nederlandsche.....	112	168.499	65,2
Britsche.....	66	46.293	17,9
Noorsche.....	35	27.729	10,7
Zweedsche.....	14	8.388	3,2
Belgische.....	1	2.011	0,8
Grieksche.....	1	2.603	1,0
Russische.....	1	2.977	1,2
Totaal.....	230	258.500	100

STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN.

N.B. *** betekent: Cijfers nog niet ontvangen.

GELDKOERSEN.

I. BANKDISCONTO'S.

	4 Maart 1916.	20 Juli 1914.
Ned. { Disc. Wissels. 4 1/2 sedert 1 Juli '15	3 1/2 sedert 23 Mrt. '14	
Bel. Binn. Eff. 4 1/2 " 1 " '15	4 " 23 " '14	
Bank { Vrsch. in R.C. 5 1/2 " 19 Aug. '14	5 " 23 " '14	
Bank of England .. 5 " 8 " '14	3 " 29 Jan. '14	
Deutsche Reichsbk. 5 " 23 Dec. '14	4 " 5 Febr. '14	
Banque de France .. 5 " 20 Aug. '14	3 1/2 " 29 Jan. '14	
Oostenr. Hong. Bk. 5 " 12 Apr. '15	4 " 12 Mrt. '14	
Russische Staatsbk. 6 " 29 Juli '14	5 " 1 Apr. '14	
Nat. Bank v. Denem. 5 " 10 " '15	5 " 6 Febr. '14	
Zweedsche Rijksbk. 5 1/2 " 5 Jan. '15	4 1/2 " 6 " '14	
Zwitsersche Nat. Bk. 4 1/2 " 2 " '15	3 1/2 " 19 " '14	
Bank van Italië ... 5 1/2 " 10 Nov. '14	5 " 9 Mei '14	
Federal Res. Bk. N.Y. 3-5 " 4 Febr. '15	—	
Javasche Bank 3 1/2 " 1 Aug. '09	3 1/2 " 1 Aug. '09	

II. OPEN MARKT.

Data	Amsterdam		Londen Part. disconto	Berlijn Part. disconto	Parijs Part. disc.	N. York Call money
	Part. disconto	Prolon- gatie				
4 Mrt. '16	1 3/4	2 1/4	5 3/8	4 1/2-3/4	—	1 3/4-2
28 F.-4 M. '16	1 5/8-2 1/8	2-3/4	5 3/8-1/8	4 1/2-3/4	—	1 3/4-2
21-26 Fb. '16	2-1/4	2-3/4	5 1/8	4 1/2-3/4	—	1 3/4-2
14-19 " '16	1 1/4-2	2 1/4-3/4	5 1/8	4 1/2-3/4	—	1 3/4-2
1-6 Mrt. '15	4 3/8-3/4	4 1/2-3/4	1 7/10-1/2	—	—	1 5/8-7/8
2-7 " '14	3 3/4-7/8	3 3/4-4 1/2	2 3/8-1/2	3 1/4-1/2	2 3/4	1 3/4-2
20-24 Juli '14	3 1/8-3/16	2 1/4-3/4	2 1/4-3/4	2 1/8-1/2	2 3/4	1 3/4-2 1/2

1) Noteeringen van de Ver. v. d. Effectenhandel en de Prolongatievereniging door elkander.

WISSELKOERSEN.

I. KOERSEN IN NEDERLAND.

Voor Londen, Berlijn en Parijs worden voorloopig ook de dagelijksche noteeringen te Amsterdam opgegeven. De dagelijksche koersen op New York en de laagste en hoogste der week zijn aan particuliere opgaven ontleend.

Data	Londen	Berlijn	Parijs	New-York
28 Febr. 1916...	11.23 1/2	42.40	40.15	2.34 3/4
29 " 1916 ..	11.21 1/2	42.32 1/2	40.05	2.35
1 Mrt. 1916 ..	11.19	42.30	39.95	2.34 1/2
2 " 1916 ..	11.18 1/2	42.20	40.—	2.34 3/4
3 " 1916 ..	11.18 1/2	42.07 1/2	40.—	2.34 7/8
4 " 1916 ..	11.23 1/2	42.12 1/2	40.02 1/2	2.35 1/2
Laagste der week	11.17	42.—	39.85	2.34
Hoogste " "	11.24 1/2	42.40	40.12 1/2	2.35 3/4
26 Febr. 1916 ..	11.19	42.35	39.97 1/2	2.34 3/4
19 " 1916 ..	11.18	42.20	39.80	2.35
Muntpariteit	12.10 3/8	59.26	48.—	2.48 3/4

Data	Zwitser- land	Weenen	Kopen- hagen	Stock- holm	Batavia telegrafisch
4 Mrt. 1916	44.95	29.30	66.60	66.60	98-3/4
Laagste d. w.	44.60	28.90	65.90	65.95	—
Hoogste " "	44.95	29.80	66.60	66.60	—
26 Febr. 1916	44.65	29.50	65.85	66.05	98-3/4
19 " 1916	44.90	28.40	65.90	65.90	98-1/2
Muntpariteit	48.—	50.41	66.67	66.67	100

OVERZICHT.

In vergelijking met andere weken uit dezen oorlogstijd zijn de schommelingen in de wisselkoersen gedurende deze berichtsweek slechts gering geweest.

Londen en Parijs waren aanvankelijk flauwer, maar konden den laatsten dag het verlies weder inhalen.

Berlijn liep gestadig terug, zonder dat men van een sterke daling kon spreken en was ook den laatsten dag weder beter gestemd. Alleen Weenen was beduidend flauwer.

De koersen op de neutrale landen waren allen iets vaster.

II. KOERSEN TE NEW YORK.

Data	Cable Londen (in \$ per £)	Zicht Parijs (in frs. p. \$)	Zicht Berlijn (in cents p. Rm. 4)	Zicht Amsterd. (in cents per gld.)
4 Mrt. 1916....	4.77.—	5.88 1/2	73 3/8	42 1/2
Laagste d. week..	4.77.—	5.87 3/4	73 1/4	42 7/16
Hoogste " " ..	4.77.—	5.88 1/2	73 3/8	42 3/4
26 Febr. 1916....	4.76.90	5.87 1/4	73 1/4	42 1/2
19 " 1916....	4.77.—	5.87 1/2	74 3/8	42 1/4
Muntpariteit	4.86.67	5.18 1/4	95 1/4	40 3/16

III. KOERSEN VAN DE VOLGENDE PLAATSEN OP LONDEN.

Plaatsen en Landen.	Noteerings- eenheden	19 Feb. 1916	26 Feb. 1916	Week		3 Mrt. 1916 ¹⁾
				Laagste	Hoogste	
Italië	Lires p. £	32.15	32.02 1/2	31.90	32.07 1/2	31.90
Madrid	Peset. p. £	25.10	25.07 1/2	25.03	25.10	25.03
Lissabon	d. p. escudo	35 1/2	36	35 1/4	36 1/2	35 1/4
Petrograd ...	R. p. £ 10	151 1/2	150 1/2	151	151 1/2	151 1/2
Alexandrië ..	Piast. p. £	97 7/10	97 7/10	97 7/10	97 7/10	97 7/10
Calcutta	sh/d. p. rup.	1/4 1/8	1/4 1/8	1/4 1/8	1/4 1/8	1/4 1/8
Singapore ...	id. p. \$	2/4 5/8	2/4 5/8	2/4 5/8	2/4 7/8	2/4 7/8
Yokohama ...	id. p. yen	2/1 1/8	2/1 3/16	2/1 3/16	2/1 3/16	2/1 3/16
Hongkong ...	id. p. \$	1/11 3/8	1/11 3/8	1/11 3/8	1/11 3/8	1/11 3/8
Shanghai	id. p. tael	2/7 3/8	2/7 7/16	2/7 7/16	2/7 3/8	2/7 3/8
Montreal	\$ per £	4.79	4.80 1/2	4.80 3/4	4.81	4.80 3/4
B. Aires 90 d.	d. p. gd. pes.	49 3/10	49 1/4	49 3/8	49 3/8	49 3/8
Valparaiso ..	d. p. pap. p.	8 15/8	8 3/8	8 1/4	8 3/8	8 1/4
Montevideo ..	d. p. peso	53 3/8	53 3/8	53 3/4	53 3/4	53 3/4
R. d. Janeiro ..	d. p. milreis	11 27/32	11 13/16	11 13/16	12 1/16	12 1/16

1) Noteeringen van 4 Maart nog niet ontvangen.

Goud en Zilver.

GOUDBEWEGING BIJ DE BANK OF ENGLAND.

Week van 24 Febr.—1 Maart 1916.

(In duizenden p.st.)

In.	Uit.
Baren	Continent
Sovereigns	Koloniën
Koloniën	U. S. A.
Per saldo uitgevloed ..	Overige landen
	Baren en diversen
	Per saldo ingevloed ..
1663	1663

ZILVER.

Deze week is de markt zeer stil geweest; de aanvankelijk iets afgebrokkelde prijzen konden zich in den loop der week tot 27 1/16 verbeteren om op 27 te sluiten. De vraag kwam bijna uitsluitend van de zijde der Europeesche staten, welke nog steeds kooporders geven voor muntdoeleinden. Aziatische vraag ontbrak bijna geheel; China was eerder verkooper, zoolang de prijs boven de 27 was.

Dat de behoefte aan zilveren munten groot is, blijkt uit een bericht uit een Australisch blad, overgenomen in de circulaire der firma Sam. Montagu & Co., waaruit blijkt, dat het Australisch Gemeenebest zelf de aanmuntung van zilver ter hand heeft genomen, daar de munt in het moederland te veel werk had om Australië tijdig van de noodige speciën te voorzien.

Noteering te Londen.

te New York.

4 Mrt. 1916.....	27	56 3/4
26 Febr. 1916.....	27	56 7/8
6 Mrt. 1915.....	23 1/2	49 3/8
7 Mrt. 1914.....	26 7/8	58 1/4
20 Juli 1914.....	24 15/16	54 1/8

NEDERLANDSCHE BANK.

VERKORTE BALANS OP 4 MAART 1916.

Activa.

Binnenl. Wises, Prom., enz., in disc.	H.-bk. f 43.702.880,21 ^{1/2} B.-bk. „ 349.081,99 Ag.sch. „ 17.328.338,42	f 61.380.309,62 ^{1/2}
Papier o. h. Buitenl. in disconto.	—	—
Idem eigen portef.	f 3.893.615,—	—
Af: Verkocht maar voor de bk. nog niet afgel.	—	3.893.615,—
Beleeningen incl. vrsch. in rek.-crt. op onderp.	H.-bk. f 18.391.337,43 B.-bk. „ 5.845.994,37 ^{1/2} Ag.sch. „ 46.989.702,59 ^{1/2} f 71.227.034,40	—
Op Effecten	f 64.447.784,40	—
Op Goederen en Spec.	„ 6.779.250,—	71.227.034,40
Voorschotten a. h. Rijk	—	12.483.437,43
Munt en Muntmateriaal	Munt, Goud f 70.448.530,— Muntmat. Goud „ 425.081.798,12 f 495.530.328,12	—
Munt, Zilver, enz.	„ 4.798.308,85	—
Muntmat. Zilver	—	500.328.636,97
Effecten	Bel. van het Res.fonds f 4.953.813,94 id. van ^{1/3} v. h. kapit. „ 3.885.998,50	—
Geb. en Meub. der Bank	—	1.600.000,—
Diverse rekeningen	—	40.915.513,82
		f 700.668.359,68 ^{1/2}
Passiva.		
Kapitaal	f 20.000.000,—	—
Reservefonds	„ 5.000.000,—	—
Bankbiljetten in omloop	„ 586.148.865,—	—
Bankassigatiën in omloop	„ 2.285.859,11	—
Rekening-Courant saldo's:	Van het Rijk f —	—
	Van anderen „ 77.400.331,37 ^{1/2}	77.400.331,37 ^{1/2}
Diverse rekeningen	—	8.833.304,20
		f 700.668.359,68 ^{1/2}

Beschikbaar metaalsaldo f 366.489.450,70
Op de basis van ^{2/3} metaaldekking „ 233.322.439,60
Minder bedrag aan bankbiljetten in omloop dan waartoe de Bank gerechtigd is „ 1.832.447.253,50

Bij vergelijking met den vorigen weekstaat blijken de volgende verschillen:

	Meer	Minder
Disconto's	—	12.757.285,79 ^{1/2}
Buitenlandsche wissels	—	26.389,—
Beleeningen	—	2.404.248,73
Goud	417.626,75	—
Zilver	—	450.369,90 ^{1/2}
Bankbiljetten	8.171.215,—	—
Rekening-Courant saldo's	—	24.969.107,21

N.B. Uit de bekendmaking van den Minister van Financiën blijkt, dat uitstonden op:

	26 Feb. 1916	4 Maart 1916
Aan schatkistpromessen waarvan rechtstreeks bij de Ned. Bank geplaatst	f 124.760.000,—	f 124.280.000,—
Aan schatkistbiljetten	„ 52.500.000,—	„ 40.000.000,—
Aan zilverbons	„ 67.751.000,—	„ 81.183.000,—
	„ 4.620.055,—	„ 4.746.900,—

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden Guldens.)

Data	Goud	Zilver	Bankbiljetten	Andere opeischbare schulden
4 Maart 1916	495.530	4.798	586.149	79.686
26 Febr. 1916	495.113	5.249	577.978	104.746
19 „ 1916	489.740	5.261	575.339	97.068
12 „ 1916	485.260	5.060	579.441	91.325
5 „ 1916	480.036	5.206	583.219	72.438
29 Jan. 1916	466.837	6.059	581.722	66.398
22 „ 1916	448.753	6.123	573.086	61.931
15 „ 1916	441.794	5.777	577.947	51.457
8 „ 1916	436.635	5.861	578.410	49.832
31 Dec. 1915	429.182	6.195	577.056	33.240
24 „ 1915	427.862	6.364	558.491	62.280
18 „ 1915	421.701	6.379	562.055	49.075
11 „ 1915	420.711	4.017	565.239	45.004
6 Maart 1915	267.801	1.245	458.977	86.212 ¹⁾
7 Maart 1914	158.941	9.491	305.615	6.698
25 Juli 1914	162.114	8.228	310.437	6.198

1) Waarvan Rek. Crt. saldo van het Rijk f 51.559.000.

Data	Disconto's		Beleeningen	Beschikbaar metaalsaldo	Dekningspercentage
	Totaal	Hiervan Schatkistpromessen rechtstreeks			
4 Maart 1916	61.380	40.000	71.227	366.489	75
26 Febr. 1916	74.138	52.500	73.631	363.148	73
19 „ 1916	74.665	52.500	74.116	359.857	74
12 „ 1916	75.218	52.500	80.529	355.511	73
5 „ 1916	75.817	52.500	82.258	353.056	74
29 Jan. 1916	77.756	53.500	83.602	342.656	73
22 „ 1916	79.102	53.500	83.709	327.279	72
15 „ 1916	80.586	53.500	83.476	321.104	71
8 „ 1916	79.853	51.500	87.065	316.273	70
31 Dec. 1915	76.348	47.500	93.579	312.746	71
24 „ 1915	76.398	48.500	90.971	309.505	70
18 „ 1915	73.025	45.500	89.995	305.293	70
11 „ 1915	74.932	46.500	89.189	302.120	69
6 Maart 1915	85.724	—	204.652	159.713	49
7 Maart 1914	56.960	1.500	74.220	43.441 ¹⁾	54
25 Juli 1914	67.947	14.300	61.686	43.521 ¹⁾	54

1) Op de basis van ^{2/3} metaaldekking.

JAVASCHE BANK.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden Guldens.)

Data	Goud	Zilver	Bankbiljetten	Andere opeischb. schulden
8 Jan. 1916	42.841	32.438	138.178	33.477
1 „ 1916	43.819	32.400	136.480	33.404
25 Dec. 1915	42.480	32.198	135.967	34.557
18 „ 1915	43.349	32.261	137.671	32.908
9 Jan. 1915	37.608	26.305	130.537	18.721
10 Jan. 1914	25.759	27.781	111.415	10.872
25 Juli 1914	22.057	31.907	110.172	12.634

Data	Disconto's	Wissels, buiten N.-Ind. betaalbaar	Beleeningen	Diverse rekeningen ¹⁾	Beschikbaar metaalsaldo	Dekningspercentage
8 Jan. 1916	5.782	19.859	45.690	29.058	40.948	44
1 „ 1916	5.839	22.795	44.373	24.524	42.242	45
25 Dec. 1915	5.846	22.040	45.641	26.130	40.573	44
18 „ 1915	5.778	20.863	46.620	25.464	41.494	44
9 Jan. 1915	5.004	8.550	36.070	10.548	34.061	43
10 Jan. 1914	5.571	11.403	49.729	2.313	4.625 ²⁾	44
25 Juli 1914	7.259	6.395	47.934	2.228	4.842 ²⁾	44

1) Sluitpost der activa.

2) Op de basis van ^{2/3} metaaldekking.

SURINAAMSCHE BANK.
OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.
(In duizenden guldens.)

Data	Metaal	Circulatie	Andere opeischb. schulden	Disconto's	Div. rekeningen 1)
29 Jan. 1916....	875	898	1.100	915	786
22 „ 1916....	864	873	1.053	929	698
15 „ 1916....	745	934	1.015	929	830
8 „ 1916....	719	939	1.052	925	875
30 Jan. 1915....	1.438	919	1.138	801	270
31 Jan. 1914....	651	1.057	529	735	352
25 Juli 1914....	645	1.100	560	735	396

1) Sluitpost der activa.

BUITENLANDSCHE BANKSTATEN.
I. BANK OF ENGLAND.
WEEKSTAAT VAN 1 MAART 1916.
ISSUE DEPARTMENT.

Notes issued.. £ 73.684.680	Government debt £ 11.015.100
	Other securities „ 7.434.900
	Gold coin and bullion „ 55.234.680
£ 73.684.680	£ 73.684.680

BANKING DEPARTMENT.

Capital £ 14.553.000	Government securities .. £ 32.838.646
Rest „ 3.613.618	Other securities „ 96.743.043
Public deposits „ 50.630.757	Notes „ 40.378.180
Other deposits „ 102.018.500	Gold and silver coin „ 875.012
Seven-day and other bills.. „ 19.006	
£ 170.834.881	£ 170.834.881

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

Onderstaand overzicht bevat tevens de cijfers der door de Regeering uitgegeven currency notes van 1 £ en 10 sh. met het bedrag der gouddekking en der tot dekking aangewezen Government securities. De publicatie dezer cijfers geschiedt sedert 26 Augustus 1914.

(In duizenden p. st.)

Data	Metaal	Circulatie	Currency Notes.		
			Bedrag	Goudd.	Gov. Sec.
1 Mrt. 1916	56.110	33.307	100.893	28.500	65.203
23 Febr. 1916	54.987	32.508	99.345	28.500	65.203
16 „ 1916	54.820	32.566	98.817	28.500	65.203
9 „ 1916	54.280	32.867	98.057	28.500	65.247
3 Mrt. 1915	59.992	34.533	37.063	27.500	5.000
4 „ 1914	41.787	28.498
22 Juli 1914	40.164	29.317

Data	Gov. Sec.	Other Sec.	Public Depos.	Other Depos.	Reserve	Verh. Reserve tot dep.
1 Mrt. 1916	32.839	96.743	50.631	102.019	41.253	27
23 Febr. 1916	32.839	93.336	52.620	96.394	40.930	27 1/2
16 „ 1916	32.839	95.153	51.514	99.156	40.704	27
9 „ 1916	32.839	108.531	62.641	100.487	39.864	24 3/8
3 Mrt. 1915	26.917	118.174	51.872	118.842	43.909	25 3/4
4 „ 1914	11.153	38.676	22.441	40.877	31.739	50 1/8
22 Juli 1914	11.005	33.633	13.735	42.185	29.297	52 3/8

II. DEUTSCHE REICHSBANK.

STAAT VAN 29 FEBRUARI 1916.

De biljetten zijn sedert den oorlog niet inwisselbaar.

Metallbestand	Mk. 2.500.988.000
davon Goldbestand	2.457.149.000
Reichskassenscheine 1)	482.545.000
Noten anderer Banken	8.998.000
Wechsel	5.781.322.000
Lombardforderungen	15.834.000
Effekten	35.755.000
Sonstige Aktiva	231.618.000
Grundkapital	180.000.000
Reservefonds	80.550.000
Notenumlauf	6.554.309.000
Sonstige täglich fällige Verbindlichkeiten	1.986.805.000
Sonstige Passiva	255.396.000

1) Incl. Darlehenskassenscheine.

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

Onderstaand overzicht bevat tevens het cijfer der uitgegeven Darlehenskassenscheine. De Scheine, welke niet in kas zijn bij de Reichsbank, circuleeren grootendeels onder het publiek. De Darlehenskassen zijn ingesteld op 11 Augustus 1914.

(In duizenden Mark)

Data	Metaal	Daarvan Goud	Kassenscheine	Circulatie	Dekkings-percentage 1)
29 Febr. 1916	2.500.988	2.457.149	482.545	6.554.309	46
23 „ 1916	2.501.839	2.456.421	264.570	6.286.306	44
15 „ 1916	2.498.920	2.455.850	419.248	6.374.300	46
7 „ 1916	2.495.194	2.454.951	549.379	6.450.834	47
27 Febr. 1915	2.314.255	2.270.632	216.020	4.862.704	52
28 Febr. 1914	1.611.453	1.292.574	63.427	1.953.997	86
23 Juli 1914	1.691.398	1.356.857	65.479	1.890.895	93

1) Dekking der circulatie door metaal en Kassenscheine.

Data	Wissels	Rek. Crt.	Darlehenskassenscheine	
			Totaal uitgegeven	In kas bij de Reichsbank
29 Febr. 1916..	5.781.322	1.986.805	1.606.800	439.500
23 „ 1916..	5.511.992	1.787.557	1.321.700	218.200
15 „ 1916..	5.387.493	1.742.712	1.480.500	375.500
7 „ 1916..	5.239.674	1.625.973	1.617.200	508.600
27 Febr. 1915..	4.094.624	1.581.527	759.000	209.000
28 Febr. 1914..	879.722	905.037
23 Juli 1914..	750.892	943.964

III. BANQUE DE FRANCE.

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

Van 30 Juli 1914 tot 28 Januari 1915 is geen weekstaat openbaar gemaakt. De met * geteekende posten komen sedert deze periode in den weekstaat voor. De bankbiljetten zijn sedert den oorlog niet inwisselbaar.

(In duizenden francs.)

Data	Goud	Zilver	* Te goed in het buitenland	Wissels	* Uitgestelde wissels
2 Mrt. 1916	5.015.040	360.775	***	422.981	1.717.979
24 Febr. 1916	5.035.879	360.209	855.422	430.882	1.724.961
17 „ 1916	5.031.110	358.870	889.985	443.199	1.745.407
10 „ 1916	5.024.555	354.415	911.999	439.139	1.765.502
4 Mrt. 1915	4.238.901	376.785	297.547	233.192	3.053.454
5 Mrt. 1914	3.602.960	642.910	1.402.490	—
23 Juli 1914	4.104.390	639.620	1.541.080	—

Data	Beleening	* Buitgew. voorsch. afd. Staat	Bankbiljetten	Rek. Crt. Particulieren	Rek. Crt. Staat
2 Mrt. 1916	1.252.285	5.900.000	14.460.136	1.954.813	59.154
24 Febr. 1916	1.251.804	5.700.000	14.295.289	1.941.914	35.861
17 „ 1916	1.258.478	5.600.000	14.203.465	1.929.365	81.443
10 „ 1916	1.267.279	5.000.000	14.144.739	1.933.225	83.856
4 Mrt. 1915	812.937	4.500.000	10.961.969	2.355.806	69.801
5 Mrt. 1914	810.900	—	5.946.800	646.860	209.400
23 Juli 1914	769.400	—	5.911.910	942.570	400.590

IV. SOCIÉTÉ GÉNÉRALE DE BELGIQUE.

Van de Nationale Bank van België, die haar goudvoorraad naar Londen heeft overgebracht, zijn sedert 6 Augustus 1914 geen weekstaten openbaar gemaakt.

De Société Générale is einde 1914 met de functie van circulatiebank belast.

De bankbiljetten zijn niet inwisselbaar.

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden francs.)

Data	Metaal incl. buitensaldi	Belecn. van buitens. vorder.	Belecn. van prom. d. provinc.	Binn. wissels en beleen.	Circulatie	Rek. Crt. saldi.
24 Febr. 1916	193.187	51.598	480.000	61.121	619.451	164.552
17 „ 1916	192.608	51.759	480.000	63.466	620.718	165.215
10 „ 1916	190.356	51.325	480.000	61.161	616.846	164.424
5 „ 1916	174.346	51.021	480.000	60.205	605.371	158.545

V. VEREENIGDE STATEN VAN NOORD-AMERIKA.

U. S. FEDERAL RESERVE BANKS.

In werking getreden op 16 November 1914.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden dollars.)

Data	Goud	Zilver	Wissels	Deposito's	Circulatie	Dekkings-Percentage ¹⁾
21 Jan. '16	341.788	14.132	55.868	444.729	11.571	77
14 " '16	347.700	14.283	55.756	440.598	11.948	79
7 " '16	354.418	12.888	55.579	431.085	12.982	82
30 Dec. '15	344.963	13.525	55.381	415.113	13.486	85
22 Jan. '15	239.662	18.747	13.062	284.193	1.913	87

¹⁾ Gouddekking van deposito's en circulatie na aftrek van de posten tusschen de banken onderling.

NEW YORK ASSOCIATED BANKS AND TRUST COMPANIES.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

(Gemiddelden in duizenden dollars.)

Data	Reserv.			Beleeningen en disconto's
	Eigen Besit	Bij Fed. Res. Bank	Elders gedeponeerd	
4 Maart 1916 ..	496.010	171.040	59.610	3.376.520
26 Febr. 1916 ..	506.620	159.320	58.490	3.369.230
19 " 1916 ..	515.250	169.650	58.590	3.333.720
11 " 1916 ..	523.040	172.160	58.440	3.315.820
6 Maart 1915 ..	367.580	113.400	32.810	2.321.620
7 Maart 1914 ..	465.060 ¹⁾	—	1)	2.078.860
8 Juli 1914 ..	467.880 ¹⁾	—	1)	2.057.570

Data	Circulatie	Deposito's		Surplus Reserve
		Dadelijk opvraagbaar	Op termijn	
4 Maart 1916 ..	34.750	3.440.350	152.280	134.720
26 Febr. 1916 ..	34.520	3.437.920	153.510	142.830
19 " 1916 ..	33.970	3.411.660	152.800	155.850
11 " 1916 ..	34.120	3.400.280	156.690	167.960
6 Maart 1915 ..	39.120	2.196.530	100.310	134.120
7 Maart 1914 ..	42.450	1.955.180 ¹⁾	1)	19.210
25 Juli 1914 ..	41.730	1.958.320 ¹⁾	1)	26.170

¹⁾ Op deze data werden reserve en deposito's beide ongesplitst opgegeven.

EFFECTENBEURZEN.

Amsterdam, 4 Maart 1916.

De bewegingen van den geldkoers waren in de afgelopen week eenigszins onregelmatig. Prolongatie gold $2\frac{1}{2}$ - $2\frac{3}{4}$ - $2\frac{1}{4}$ %. Ondanks de verdere aankondiging van nieuwe uitgiften, waaronder enkele zeer belangrijke, blijft geld te onzent dus overvloedig. Onze Nederlandsche Staatsfondsen komt deze ruimte van de geldmarkt meer en meer ten goede, omdat geen uitzicht bestaat op een spoedig dunder worden van geld op korten termijn. Immers houdt de goudstroom naar ons land aan, zonder dat de wisselkoersen op de oorlogvoerende landen hiervan veel profiteren, terwijl een inkringing van zaken op de locale markt na de jongste periode van bedrijvigheid en koersrijzing, eveneens de geldruimte in de hand werkt. Hierbij voegde zich in de afgelopen week ook de apathie voor Amerikaanse fondsen, veroorzaakt door het niet-betalen van coupons, en de algeheele onmogelijkheid om arbitragezaken te doen wegens het willekeurige optreden van den Engelschen censor. Anderzijds wordt in den handel ruim geld verdiend, zoodat de beschikbare fondsen zich regelmatig blijven ophoopen. De gestadige toeneming van de post rekening-courant saldo's

bij de Nederlandsche Bank, die thans een hoogte heeft bereikt van f 102,369,438 tegen f 17,245,180 bij het uitbreken van den wereldoorlog, en de weder lagere gemiddelde prolongatiekoers over Februari: 2,3233 %, (v.m. 2,3871), geven hierop eenigen kijk. Zoals reeds gezegd komt door dezen stand van zaken meer belangstelling vrij voor Nederlandsche Staatsfondsen. In de afgelopen week gaven inzonderheid 3% Certificaten Ned. Werk. Schuld en 5% Obligatiën Oost-Indië van een willige houding blijk. Minder belangstelling bestond daarentegen voor schuldbrieven van vreemde staten, die schier zonder uitzondering op afbrokkelende koersen van de hand werden gedaan. In het bijzonder geldt dit voor Hongaren, Russen en Cubanen. Ook Nicaragua's konden hun prijsverbetering niet geheel handhaven en verloren $4\frac{3}{8}$ % ten opzichte van verleden week. Van Stedelijke leeningen verdient de flauwe houding van 4% Obligatiën Gothenburg vermelding: 85-80 %.

	26 Febr.	1 Mrt.	4 Mrt.	Rijz. of daling.
3% Certif. N. W. S.	69 ¹⁰ / ₁₀₀	70 ¹ / ₁₀₀	71 ¹ / ₁₀₀	+1 ¹ / ₈
5% Obl. Oost Indië	100 ¹⁰ / ₁₀₀	100 ¹ / ₄	101 ⁹ / ₁₀₀	+ 1/4
4% Hongarije Jan.—Juli ..	46 ¹ / ₂	45 ⁹ / ₁₀₀	45 ⁹ / ₁₀₀	— 1 ¹ / ₁₀
4% Russen Gec. 1880....	58 ⁹ / ₁₀₀	56 ¹ / ₂	55 ¹ / ₁₀₀	—2 ⁹ / ₈
4% Russen Rotsch. 1890..	58 ⁹ / ₈	58	58	— 1/8
5% Cuba 1904.....	95	94	93	— 2
5% Nicaragua	67 ⁷ / ₈	65 ¹ / ₄	63	—4 ⁹ / ₈

Gedurende de eerste helft van de afgelopen week was de stemming in de locale markt onverdeeld zwak. Eerst tegen het einde van het berichtstijdsperk viel eenig hertsel waar te nemen.

Voor *Bankinstellingen*, die zich met Cultuurzaken bezig houden, o.a. Koloniale Bank en Nederlandsche Handel Mij., was de houding zwakker in verband met de iets lagere suikernoteeringen. Andere bankfondsen waren daarentegen prijshoudend-vast, daar de reeds plaatsgevonden dividend-aankondigingen over het algemeen genomen gunstige verwachtingen wettigen.

Industriele aandelen waren verlaten en zwakker, met uitzondering van aandelen Ned. Indische Portland Cement. Aandelen Wester Suiker waren in reactie, daar het jaarverslag zich zeer gereserveerd nopens de winstkansen voor het loopende jaar uitlaat.

Cultuurfondsen waren vrij algemeen flauw gestemd. Ofschoon later enig herstel gevolgd is, blijft het slot doorgaans beneden de prijzen van de vorige week. Aangeboden en zwak waren o.a. Vorstenlanden en Handelsvereniging Amsterdam. Alleen aandelen Melattie Landbouw waren willig en liepen van 310 tot 332 % op.

Petroleumfondsen brokkelden af bij volkomen gebrek aan belangstelling. Het later gevolgd herstel was, met uitzondering voor aandelen North Caucasian: 262-251³/₄-261¹/₂, onbelangrijk.

In de *rubberafdeeling* heeft de aankondiging der uitgifte van f 250.000 aandelen Rotterdam Tapanoei à 130 % op het betrokken fonds een ongunstige uitwerking gehad: 165-155-150. Voor de meeste andere soorten was de stemming, na een aanvankelijke weifeling, eer willig. Zoo stegen aandelen Preanger Rubber 19¹/₂ %, Serbadjadi 10¹/₂ % enz. De rijzing vindt haar verklaring in de productiecijfers over de twee eerste maanden van 1916, die vergeleken met 1915 zeer gunstig zijn, zooals uit onderstaande opgaaf blijkt.

	Jan.-Febr. 1916 halve kilogr.	Jan.-Febr. 1915 halve kilogr.
Amsterdam Rubber	408.500	213.300
Deli-Batavia	67.900	24.500
Nederl. Rubber	137.308	76.606
Serbadjadi	46.560	31.096

Zeer ongelijk was de stemming voor *scheepvaart-aandelen*. Voortdurend zwak waren aandelen Zeeland: 130-90¹/₄, niet zoozeer wegens het verlies van de mailboot Mecklenburg (het schip was voor f 1¹/₂ miljoen verzekerd) dan wel wegens het stopzetten van den dienst. Aandelen Holl. Stoomboot waren flauw ondanks de vermoedelijke meer dan verdubbeling van het dividend: 27 % tegen 13 %. Ook de rijzing in aandelen Müller & Co. is tot staan gekomen wegens de onzekerheid, of wel zulk een hooge dividenduitkeering als verwacht werd (100 %) zal plaats hebben. Aandelen Java-China-Japan Lijn waren daarentegen vast, niettegenstaande de aangekondigde uitgifte van f 1¹/₂ miljoen nieuwe aandelen, daar het prospectus eenige gunstige mededeelingen nopens de toekomstige ontwikkeling van het bedrijf bevat. Ook voor aandelen Holland-Amerika lijn en Stmv. Maatschappij Oostzee, was het slot veel beter.

Tabaksfondsen werden gevoelig lager aangeboden en sluiten ondanks een ten slotte ingetreden matig koersherstel vrij aanmerkelijk beneden het vorig koersniveau.

	26 Febr.	1 Mrt.	4 Mrt.	Rijzing of daling.
Javasche Bank ...	243	243	246	+ 3 ¹ / ₂
Koloniale Bank ...	134	131 ¹ / ₄	129 ¹ / ₄	- 4 ³ / ₄
Ned. Handel Mij. rescontre.....	170 ¹ / ₁₆	166 ¹ / ₄	165 ³ / ₄	- 4 ⁵ / ₁₆
Jurgens Ver. fabr. Nederl. Ind. Portl. Cement	287 ¹ / ₂	277	270	- 17 ¹ / ₂
West. Suiker	93 ⁷ / ₈	94	98 ¹ / ₂	+ 4 ⁵ / ₈
Vorstenlanden ...	235 ¹ / ₈	224	181 ³ / ₄ ex. div.	- 18 ³ / ₈
Hand. vereen. A'dam	214	212	206	- 8
Javasche Cultuur..	325	315	310	- 15
Melattie Landbouw	299	285 ¹ / ₄	292	- 7 ¹ / ₂
Sindanglaoet	310	325	332	+ 22 ¹ / ₂
Tjeweng Lestari ..	310	318 ¹ / ₂	312 ¹ / ₂	+ 2 ¹ / ₂
Dordtsche Petroleum	231	215 ¹ / ₄	219 ¹ / ₄	- 11 ³ / ₄
Geconsolideerde ..	184	180	181 ³ / ₄	- 2 ¹ / ₄
North Caucasian ..	171 ¹ / ₈	169 ¹ / ₄	171 ¹ / ₂	+ 3 ¹ / ₈
Amst. Rubber	262	251 ³ / ₄	261 ¹ / ₂	- 1 ¹ / ₂
Kali Telepak	208 ¹ / ₄	204 ¹ / ₄	202 ¹ / ₄	- 6
Preanger Rubber ..	144 ³ / ₄	141	140	- 4 ³ / ₄
Rotterd. Tapanoeli	114	125 ¹ / ₄	133 ¹ / ₂	+ 19 ¹ / ₂
Serbadjadi	165	155	150	- 15 ¹ / ₂
Holl. Am. Lijn....	275	278	285 ¹ / ₂	+ 10 ¹ / ₂
Holl. Stoomboot ..	390 ³ / ₈	363 ¹ / ₂	376	+ 14 ³ / ₈
Java China Jap.-Lijn	196 ⁷ / ₈	190	190 ¹ / ₄	- 6 ⁷ / ₈
Kon. Holl. Loyd ..	163 ¹ / ₂	167	148 ¹ / ₂ ex. cl.	- 15
Kon. Ned. Stoomboot	192	187 ¹ / ₂	184 ⁷ / ₈	- 7 ¹ / ₈
Müller & Co.	201 ¹ / ₄	194 ³ / ₄	189 ³ / ₈	- 11 ⁷ / ₈
Stoomv. Mij. O.zee	277	279	270	- 7
Stmv. Mij. Zeeland	350	325 ¹ / ₂	338	- 12
Besoeki	130	100	90 ¹ / ₄	- 39 ³ / ₄
Deli Batavia	162	164 ³ / ₈	160 ¹ / ₂	- 1 ¹ / ₂
Deli Maatschappij	430 ¹ / ₂	414 ¹ / ₂	415	- 15 ¹ / ₂
Medan	507 ¹ / ₂	499	499	- 8 ¹ / ₂
Senembah	182	174	170 ³ / ₄	- 11 ¹ / ₄
	508	503 ¹ / ₂	496	- 12 ¹ / ₂

Zooals hooger reeds aangestipt waren de zaken in de Amerikaanse afdeling ter beurze van Amsterdam zeer beperkt door de moeilijkheden, die de Engelsche autoriteiten ons internationaal verkeer in den weg leggen. Telegrammen worden zoo sterk gecensureerd, dat arbitrage ten eenenmale onmogelijk is, de mail komt met groote vertraging en geschonden aan en thans worden ook uitgaande booten gemolesteerd en worden o.a. de coupons, die men van Duitschen oorsprong vermoedt te zijn, in beslag genomen. Begrijpelijkerwijze werd als gevolg hiervan, in afwachting van de tusschenkomst onzer regeering, die te dezer zake met de Engelsche autoriteiten onderhandelt, de betaling van Amerikaansche coupons stopgezet. De vraag werd later nochtans iets grooter, toen verluide, dat de N.O.T., in overleg met de Vereeniging van den Geldhandel, zou trachten, onder zekere voorwaarden het optreden der Engelsche autoriteiten opgeheven te krijgen, terwijl de toegezegde tusschenkomst der Nederlandsche Bank ter afwikkeling van credit-saldi in de Unie, die wegens den ongunstigen Dollarstand worden aangehouden, eveneens een gunstigen indruk maakte. Door het vrijkomen van dezealdi zal de geldruimte te onzent allicht nog toenemen. Marinefondsen werden lager aangeboden wegens de nadering van den fataalen termijn: 13 Maart, waarop de behandeling van het niet te ontwarren Marine-kluwen vóór den rechter moet beginnen. Anaconda's werden hier lager verhandeld wegens de lichte kentering in den prijs voor het rood metaal, en mede in verband met den kleineren uitvoer over Februari: 46.028.000 pond tegen 48.973.000 pond in Januari, waarbij men evenwel niet uit het oog moet verliezen, dat de afgelopen maand twee dagen korter was dan haar voorgangster.

	26 Febr.	1 Mrt.	4 Mrt.	Rijzing of daling
Am. Beet Sugar	62 ⁷ / ₈	60 ¹³ / ₁₆	61 ¹ / ₁₆	- 1 ¹³ / ₁₆
Am. Hide & Leather.	48 ¹ / ₁₆	46 ¹ / ₂	45 ⁷ / ₈	- 2 ⁹ / ₁₆
Anaconda Copper ...	172 ³ / ₈	169 ³ / ₈	171 ¹³ / ₁₆	- 1 ¹ / ₁₆
United Cigar	53	52 ¹ / ₂	52 ¹ / ₂	- 1 ¹ / ₂
U. S. Steel	76 ¹ / ₁₆	75 ⁵ / ₈	76 ³ / ₄	+ 1 ¹ / ₁₆
Atchison Topeka	99 ⁷ / ₈	101	101 ¹³ / ₁₆	+ 2 ¹ / ₁₆
Denver & Rio Grande	11 ¹ / ₈	9 ¹³ / ₁₆	10 ⁹ / ₁₆	- 9 ¹⁰ / ₁₆
Erie	34 ¹ / ₂	33 ¹⁵ / ₁₆	34 ³ / ₄	+ 1 ¹ / ₄
Intern. Merc. Marine	65 ¹ / ₄	63 ¹ / ₈	62 ¹ / ₂	- 2 ³ / ₄

Te Berlijn ging natuurlijk alle aandacht naar de vierde oorlogsleening uit. Hoewel reeds onmiddellijk enkele zeer belangrijke inschrijvingen hebben plaats gehad (de firma Krupp teekende o.a. voor Mk. 40 miljoen in) laat men zich te Berlijn ten opzichte van het eindresultaat, — Mk. 14 milliard is

noodig om alle tot dusver toegestane kredieten (Mk. 40 milliard) te dekken, — niet meer zoo optimistisch uit als bij vorige gelegenheden. Toch verwacht men ook ditmaal een belangrijk succes.

Te Londen was de beurshouding zwakker: 2¹/₂ % Consols daalden van 58¹/₄ tot 57⁷/₈. Geld blijft ruim aan de Theems, ondanks de plaatsgevonden eindstortingen op de Fransche leening en op eenige andere in den jongsten tijd plaatsgevonden emissies. Des te meer ontstemming wekt het, dat de verkoopen van exchequer bonds en schatkistwissels van week tot week verminderen. Van exchequer bonds werden wederom, bij een totaal van £ 8.281.000, £ 1.335.000 minder verkocht dan in de vorige week. Men poogt thans met groote, sprekende advertenties, waarin het o.a. heet „indien ge niet medestrijdt, helpt dan uw land door al wat ge kunt missen in 5 % exchequer bonds te beleggen” enz., het publiek tot aankoop te bewegen. Of het helpen zal en of men niet spoedig gedwongen zal zijn, tot zijn toevlucht tot een groote leening te nemen, blijft een open vraag. Voor buitenlandsche staatsfondsen, o.a. Japanners en Brazilianen, was aan de Theems de stemming vast.

De krachtige weerstand, die den Duitschen aanval wordt geboden, maakte een gunstigen indruk ter beurze van Parijs. Vooral het voortgezet herstel van 3 % Fransche Rente (61.45—61.85), waarvan ook de koersen van bankaandelen profiteerden, trok de aandacht. 4 % Spanje Buitenland was thans zwakker: 91.61—91.06. Ook Rio Tinto's moesten zich een daling getroosten: 1742—1705.

Te New York stond de beurstemming wederom geheel onder den invloed van de gespannen buitenlandsche politieke verhoudingen. Toen later bleek, dat het grootste gedeelte van het Congres President Wilson zijn vertrouwen bleef geven, had over de geheele linie eenig herstel plaats, dat o.a. industriële soorten wegens de verdere belangrijke prijsverhoogingen ten goede kon komen. Ook voor spoorwegfondsen ontwikkelde zich later eenige vraag, daar de bruto-zoowel als de netto-ontvangsten voortdurend blijven toenemen. Aan de kolenspoorwegen is door de Interstate Commerce Commission een kleine vrachtverhoging toegestaan.

GOEDERENHANDEL.

GRANEN.

Tarwe. Zeer flauwe markten in Amerika hebben tengevolge gehad, dat ook aan deze zijde van den Atlantischen Oceaan de tarweprijzen verder zijn gedaald. De aanvoeren aan de binnenlandsche Noord-Amerikaansche en Canadeesche markten waren ook deze week weder buitengewoon groot.

Gedurende Februari 1916 waren zij viermaal zoo groot als in dezelfde maand van het vorige jaar en men verwacht voorloopig geene vermindering in die aanvoeren. Ondanks eveneens zeer belangrijke verschepingen, die de wekelijksche Europeesche behoefte weder sterk overtroffen, is de zichtbare voorraad in Noord-Amerika en Canada slechts weinig verminderd. Zij is bovendien 90 % grooter dan in het vorige jaar, terwijl de tot nog toe verscheppte hoeveelheden ongeveer even groot zijn als in dezelfde periode van het vorige seizoen.

De verschepingen van Argentinië en Australië worden al eens van grooter beteekenis en bedroegen in de afgelopen week een flink percentage van het geheel. Tezamen met de voortdurend zeer groote aanvoeren van tarwe aan de Amerikaanse en Canadeesche markten en de zich meer en meer vestigende overtuiging, dat nog zeer veel tarwe in die landen aan de markt zal worden gebracht, schijnt de steeds sterkere concurrentie van Argentinië en Australië de daals van de Amerikaanse markten in de hand te werken. Wel zijn de flauwste markten nu en dan afgewisseld door hogere prijzen, meestal als gevolg van dekkingen door baissiers, als ook wegens de steeds herhaalde ongunstige berichten over den nieuwen oogst van wintertarwe, die echter niet te ernstig dienen te worden opgevat, en is de prijs van tarwe in Chicago weder eenige centen boven het laagste punt gerezen, maar het resultaat is toch, dat op 3 Maart tarwe te Chicago ongeveer 5 centen lager genoteerd stond dan op 25 Februari. Met het hoogste punt van begin Februari bedraagt het verschil nu bijna 23 centen per bushel.

De markten in Engeland hebben deze beweging vrij nauwkeurig gevolgd en onder den indruk van de groote verschepingen kwamen betrekkelijk weinig zaken tot stand.

Ook in Argentinië zijn de prijzen gedaald met grotere aanvoeren in de havenplaatsen en flinke verschepingen, die echter grooter zouden zijn, indien niet voortdurend gebrek aan

scheepsruimte bestond. De verschepingen van Australië worden wel grooter, doch men ondervindt daar zeer den last van gebrek aan werkkrachten. De tarwe-oogst in Gemeenebest is 60% grooter dan in het recordjaar 1913/1914 en bijna $3\frac{1}{2}$ millioen ton zullen moeten worden uitgevoerd. De spoorwegen zijn niet in staat, die ongewoon groote hoeveelheid te verwerken en scheepsruimte is niet in voldoende hoeveelheid te krijgen. Gebrek aan arbeidskrachten en stakingen hebben bovendien ten gevolge, dat het vervoer naar de stations wordt belemmerd en arbeidsloozen van twee shilling per uur worden in het binnenland betaald voor het behandelen van den oogst.

Uit alle tarwe-uitvoerende landen komen dus steeds berichten van grooten overvloed, en verdere prijsdalingen schijnen niet uitgesloten.

Mais heeft aan de Amerikaansche markten weder sterk den invloed der bewegingen in de tarwemarkt ondervonden. Hetzelfde was het geval in Engeland en, in mindere mate, in Argentinië. Op 3 Maart was de maisprijs te Chicago ongeveer 3 centen lager dan een week te voren, toen het verschil reeds bijna 4 centen bedroeg, doch over het algemeen bestaat voor mais minder reden voor prijsverlaging dan voor tarwe. De berichten van den Argentijnschen maisoogst blijven ongunstig en men verwacht een export-surplus van niet meer dan $2\frac{1}{2}$ millioen ton, terwijl van den oogst van 1915 tot het einde van Februari 1916 reeds 3.888.000 ton verscheept waren. Aan de markten in Argentinië is dan ook de laatste dagen de stemming vaster en een groot gedeelte der prijsdaling van de vorige week is weder ingehaald. De wereldverschepingen van mais in de afgelopen week waren zeer klein en bedroegen slechts ongeveer 47.000 ton tegen 104.000 ton in de vorige week, ofschoon de prijzen voor mais in Engeland onder den indruk van de flauwe tarwemarkt meestal lager waren, zijn verkoopt op dat lagere niveau zeer terughoudend gebleven, in de overtuiging, dat de vraag spoedig zal verbeteren.

Gerst. Wegens klein aanbod blijft dit artikel bij voortdurend vast, doch er komen weinig zaken tot stand. Noord-Amerika blijft nog steeds de grootste leverancier en van de 21.000.000 ton, die deze week verscheept werden, komt 85% van Noord-Amerikaansche havens. Allengs zal nu echter ook van Argentinië meer gerst worden verscheept, die dit jaar van zeer goede kwaliteit is.

Haver is flauw onder den invloed der lagere tarwemarkten en voortdurende finke verschepingen.

Ook Lijnzaad wordt algemeen lager genoteerd, daar men overtuigd schijnt, dat voldoende lijnzaad te verkrijgen zal zijn voor de behoefte van het loopende seizoen. De verschepingen van Argentinië waren groot.

Markten in Nederland.

Geene verandering sedert de vorige week in de Regeeringsprijs voor tarwe.

De handel in voergranen bleef zich in de eerste dagen der afgelopen week onderscheiden door een vrijwel totaal gemis aan vraag met uiterst weinig zaken. Ofschoon men meende te mogen aannemen, dat binnenkort de kooplust zoude toenemen, was geene verbetering merkbaar tot op 4 dezer bekend werd, dat de Regeering van de voor Maart aangevraagde hoeveelheden mais slechts 30% zoude leveren. Men had eigenlijk eene ruimere distributie verwacht dan in Februari en voor velen is de vermindering op 30% eene groote teleurstelling. Als onmiddellijk gevolg van de bekendmaking van dit percentage is voor de meeste voedergranen de vraag verbeterd en zijn ook de prijzen gestegen. Weliswaar waren de goedkoopste partijen in het begin der week reeds opgeruimd, doch koopers waren veelal niet de verbruikers, doch kooplieden, die betere prijzen verwachtten en eerst in de laatste dagen is de vraag van de consumenten, die tenslotte voor de verbetering der marktpositie onontbeerlijk is, weder verschenen. De aanvoeren van gerst en haver zullen in de naaste toekomst verminderen, wegens gebrek aan stoombootruimte en men dient dus met de mogelijkheid van hoogere prijzen rekening te houden. Vóór deze zich op import-pariteit bevinden; zal nog een finke stijging dienen plaats te hebben. De kleine hoeveelheden vrije mais, die nog te krijgen zijn, worden voor ongehoord hooge prijzen verhandeld en binnen korten tijd zal de uiterst kleine voorraad geheel zijn uitgeput. Meer en meer zal dan gerst in de plaats van mais moeten treden, tenzij de Regeering in de gelegenheid komt, de aan te voeren hoeveelheden mais te vergrooten. Haver blijft weinig gevraagd. Van dit artikel schijnen de voorraden ook van den binnenlandschen oogst nog voldoende te zijn, doch bij de te verwachten kleineren aanvoer van overzee is ook over haver spoedige verbetering waarschuwend.

In deze week zijn weder door de N.O.T. ongeveer 20.000 Ton Plata-Lijnzaad April/Mei afloading gekocht en onder de olieslagers gedistribueerd voor f 457.50, welke prijs f 12.50 lager is dan die der laatste transactie.

Lijnkoeken blijven goed gevraagd met onveranderde prijzen.

Noteeringen.

Data	Chicago			Buenos Aires		
	Tarwe Mei	Mais Mei	Haver Mei	Tarwe Maart	Mais Mei	Lijn. Maart
3 ^e Mrt. 1916	113 ⁷ / ₈	74 ¹ / ₂	43 ¹ / ₂	8.60 ^o	5.40 ^o	12.50 ^o
25 Febr. 1916	118 ³ / ₄	77 ³ / ₄	45	8.95	5.60	12.70
3 ^e Mrt. 1915	144 ¹ / ₂	73 ³ / ₈	56 ⁵ / ₈	12.30	5.85	9.70
3 ^e " 1914	93 ³ / ₈	67 ¹ / ₄	40 ¹ / ₂	9.05	5.00	12.55 ^o
20 ^e Juli 1914	82 ¹	56 ⁵ / ₈ ¹	26 ¹ / ₂ ¹	9.40 ^o	5.38 ^o	13.70 ^o

¹) per Dec. ²) per Sept. ³) per Mei ⁴) per Juni ⁵) koersen van 2 Maart.

Loco-prijzen te Rotterdam/Amsterdam.

Soorten.	28 Febr.		Soorten.	28 Febr.	
	21 Febr.	21 Febr.		21 Febr.	21 Febr.
Tarwe	368	368	Haver 38 @ white clipped	14.70	14.70
Rogge No. 2	nom.	nom.	Lijnkoeken. Nd.		
Western	322	312	Amer. van La Plata zaad	155	155
Mais La Plata			Lijnzaad La Plata	457.50	470
Gerst 46 @ feeding	297	293			

AANVOEREN in tons van 1.000 kilo's.

Artikelen	Rotterdam		Amsterdam	
	27/2-4/3	Sedert	27/2-4/3	Sedert
	1916	1 Jan. '16	1916	1 Jan. '16
Tarwe	30.070	213.224	—	—
(waarvan voor de Belgium Relief Comm.).	6.340	105.037	—	—
Rogge	—	5.513	—	—
Boekweit	536	3.850	—	503
Mais	5.210	65.040	650	20.668
(waarvan voor de Belgium Relief Comm.).	—	32.530	—	—
Gerst	2.160	17.088	—	1.980
Haver	1.243	9.693	—	4.018
Lijnzaad	265	12.344	732	22.232
Lijnkoeken	3.700	31.580	760	4.165
Tarwemeel	—	—	—	—

METALEN.

Op order van den Minister van munitie zijn de metaalbeurzen in Engeland in de afgelopen week eenige dagen gesloten geweest, ten einde aan de overspeculatie een einde te maken. Alleen in tin gingen de zaken door.

IJZER EN STAAL.

De vastberaden pogingen van het Britsche Gouvernement om de speculaties binnen bepaalde grenzen te houden, hebben ten gevolge gehad de bekendmaking van een maximum prijs voor hematiet ruwijzer, welke 122/6 per ton bedraagt, gebaseerd op eene noteering van 34/- per ton cif rivier Tees voor Best Bilbao Rubio erts en 30/- per ton voor cokes, geleverd franco fabriek, met eene op of neergaande schaal van 2/- per ton voor het ruwijzer tegen 1/- per ton voor erts en cokes. De prijzen voor Bilbao erts hebben eene aanzienlijke stijging ondergaan gedurende de laatste veertien dagen en staan thans ongeveer 42/-, zoodat de officieele prijs voor hematiet ruwijzer, wanneer men de cokes tegen 31/- rekent, rond 140/- per ton zal zijn.

Uit Duitschland wordt bericht, dat in eene onlangs te Berlijn gehouden vergadering van Hollandsche belanghebbenden bij den ijzer- en staalhandel enerzijds en het Staalwerk Syndicaat, anderzijds eene overeenkomst tot stand is gekomen, waarbij de maximumprijzen voor scheepsstaal op f 80.— per per ton voor Thomas kwaliteit en f 90.— per ton voor Siemens Martin kwaliteit werden vastgesteld.

Men beweert, dat contracten voor groote hoeveelheden staal tegen dit nieuwe prijstarief reeds geboekt zijn voor levering tot den 1 Juli, na welken datum de Syndicaten nog niet mogen verkoopen.

Over het algemeen schijnt de handel in een gunstigen toestand te verkeeren en de fabrieken kunnen blijkbaar de steeds toenemende vraag niet bevredigen.

De kosten voor alle ruwe materialen, in het bijzonder cokes en ijzererts, stijgen geregeld en dit noodzaakt de fabrieken natuurlijk, hoogere prijzen te vragen voor afgewerkt materiaal.

KOPER.

Statistiek van Henry R. Merton & Co. Ltd.
29 Febr. 15 Febr. 31 Jan. 28 Febr.

	1916.	1916.	1916.	1915.	1914.	1913.
Voorraad in Engeland en in Frankrijk ..	ton	ton	ton	ton	ton	ton
Fijn koper	9,811	8,777	9,998	22,627	12,131	29,698
te Rotterdam	1,150	1,150	1,150	1,150	3,650	1,400
Id. te Hamburg.	*2,867	*2,867	*2,867	*2,867	3,842	3,503
Id. te Bremen.	*1,106	*1,106	*1,106	*1,106	1,621	—
Totaal ..	14,934	13,900	15,121	27,750	21,244	34,601
Zeiland v. Chili.	2,300	2,250	3,525	2,975	1,700	2,500
Id. van Australië	4,500	4,300	4,000	4,400	3,000	6,000

Totaal .. 21,734 20,450 22,646 35,125 25,944 43,101
Prijzen van Stan- £ £ £ £ £ £
daard Koper p.t. 105.10/- 106.10/- 92.-/ 64.7/6 64.15/- 63.17/6;
* Als op 31 Juli 1914, sedert wanneer geen opgaven zijn ontvangen.

Loco-Noteringen te Londen:

Data	IJzer Clev. No. 3	Koper Standard	Tin	Lood	Zink
3 Mrt. 1916..	—	—	183.10/-	—	—
25 Febr. 1916..	87/1	102.5/-	184.-/-	32.7/6	108.-/-
5 Mrt. 1915..	57/2	63.12/6	184.-/-	20.7/6	44.10/0
6 „ 1914..	50/6 1/2	64.2/6	173.5/-	20.-/-	21.10/32
20 Juli 1914..	51/4	61.-/-	145.15/-	19.-/-	21.10/32

STEENKOLEN.

De vraag naar alle soorten van kolen in Engeland stijgt enorm en de moeilijkheid, evenredige aanvoeren te verkrijgen, veroorzaakt groote bezorgdheid.

Het Gouvernement oefend volledig toezicht uit op den geheelen kolenhandel en de uitbreiding van zaken wordt zeer belemmerd door de moeilijkheid in het verkrijgen van exportvergunningen.

De vraag naar huishoudkolen was wederom levendig.

Er was geen verbetering in den verschepingstoestand en ruimte was even schaarsch als te voren.

De laatste noteringen zijn als volgt: Best steam (Newcastle) 32s. 6d.; steam smalls 17s.; steam smalls (Cardiff) 18s.; gas coal (Durjam) 27s.

PETROLEUM.

(Ontleend aan den „Moniteur du Pétrole Romain”,
dato 15/28-Februari 1916).

Roemenië. De prijzen van ruwe petroleum zijn in de afgelopen 14 dagen vast gebleven. Hoewel de export gedurende dien tijd stop stond, bleef de vraag naar Bustenari levendig. De prijzen liepen zelfs iets op en bewogen zich voor prompt tusschen frs. 4.30—frs. 4.40 per 100 kilo.

Ruwe petroleum type Moreni voor prompt wordt genoteerd frs. 4.10—4.20, Lichte Tzintea olie frs. 3.70 per 100 kilo.

De algemeene productie blijft op circa 420 à 430 wagons per dag.

De export heeft gedurende de afgelopen weken veel hinder ondervonden. De directie der Spoorwegen heeft tot 13/26 Februari het verbod gehandhaafd, nieuwe transporten voor noordelijke en oostelijke grenzen (Predeal, Palanca, Caineni et Varciorova) aan te nemen. Verder gaan in den laatsten tijd graantransporten voor.

Lampolie is zeer gevraagd door Turkije en Bulgarije. De expeditie van onlangs naar Turkije verkochte hoeveelheden lampolie in tankwagens heeft moeite ondervonden van de zijde der spoorwegen. Een deel der verzonden tankwagens is niet terug kunnen komen, daar de Bulgaarsche lijnen bezet zijn. De zendingen in vaten gaan door.

Minerale oliën worden nog sterk gevraagd zoowel voor Duitsland als voor het Oosten. Gasolie verlaten.

In Duitsland is de terugzending van ledige tanks naar Roemenië aangevangen.

Oostenrijksche raffinaderijen vormen te Weenen een centraal bureau voor export van minerale olie naar Duitsland en hebben het paraffine-kartel tot eind 1916 verlengd.

De productie van ruwe petroleum van de groep „Koninklijke Shell” in 1915 bedroeg 4.367.384 ton (tegen 4.786.000 in 1914). Deze achteruitgang is toe te schrijven aan de verminderde productie in Roemenië, Mexico en de Vereenigde Staten, die op haar beurt toegeschreven moet worden aan de plaatselijke toestanden en geenszins aan vermindering der oliebronnen.

KATOEN.

New York. Zoals alle Amerikaansche markten vertoonde ook de katoenmarkt eene reactionaire neiging. Het schijnt, dat de groote hausse speculatiegolf, welke gedurende den afgelopen zomer en herfst Amerika overstroomde, zijne kracht verloren heeft. In ieder geval, het publiek schijnt niet meer bereid, de tegenwoordige prijzen te betalen en er bestaat eene algemeene neiging tot liquideeren.

Wat katoen betreft, vraag is er voldoende, doch de moeilijkheden om stoombootruimte te verkrijgen worden grooter en er bestaat daardoor weinig twijfel, dat de exporten dit seizoen slechts zeer klein zullen zijn.

Het Zuiden bezit nog een grooten voorraad katoen, echter blijkt men die katoen daar zonder moeite te kunnen houden: geld is zeer goedkoop en zoodra de prijzen terugloopen worden loco-aanbiedingen uit de markt genomen. De verwachting is, dat op een basis van ongeveer 12,25 voor Maartcontracten, het Zuiden zal blijven verkoopen, doch niet onder dien prijs.

Intusschen komt de lente nader en indien de tegenwoordige prijzen zich handhaven, is eene groote uitbreiding van de te beplanten oppervlakte te verwachten, waardoor voor het Zuiden alle reden zou ontstaan om de voorraden te verminderen, hetgeen een scherpe prijsdaling tengevolge zou hebben.

Het is dus zeer waarschijnlijk, dat katoen in Amerika goedkoop wordt, doch het is de vraag of Liverpool, Havre en andere Continentale markten die daling zullen kunnen volgen, daar op 't oogenblik Europa groote eischen stelt aan haar voorraden en het vervoer groote moeilijkheden ondervindt.

NOTEERINGEN VOOR LOCO-KATOEN.

(Middling Uplands.)

	3 Mrt. '16	25 Feb. '16	18 Febr. '16	3 Mrt. '15	8 Mrt. '14
New York.....	11.60 c	11.30 c	11.55 c	8.60 c	13.00 c
Liverpool.....	7.84 d	7.72 d	7.82 d	4.97 d	6.99 d

Ontvangsten in, en uitvoeren van Amerikaansche havens.

(In duizendtallen balen.)

	1 Aug. '15 tot 3 Mrt. '16	Overeenkomstige perioden	
		1914—'15	1913—'14
Ontvangsten Gulf-Havens...	3644	5451	5609
„ Atlant. Havens	1959	2749	3581
Uitvoeren naar Gr. Brittannië	1744	2458	2784
„ „ 't Vasteland..	1518	2602	4141
„ „ Japan etc....	284	340	323

Voorraden in duizendtallen	6 Mrt. '16	6 Mrt. '15	6 Mrt. '14
Amerik. havens.....	1525	1734	881
Binnenland.....	1058	993	682
New York.....	***	132	110
New Orleans.....	***	397	224
Liverpool.....	860	1321	1196

WOL.

De tweede serie Londensche veilingen is onder groote belangstelling aangevangen, maar de kooplust was minder groot dan op de verkooping der eerste reeks; voornamelijk wordt dit toegeschreven aan de voortdurende weigering van het War Trade Department om uitvoer-consenten te verleenen. Beste merinos en crossbreds zijn 5 0/0, mindere soorten 7 1/2 0/0 lager van de hand gegaan.

De eerste veiling te Amsterdam had een zeer kalm verloop; niettegenstaande het groote aantal aanwezigen was de kooplust gering. Grove crossbreds waren vrijwel geheel verlaten. Van de aangeboden 217 balen La Plata werden slechts 66 balen verkocht, terwijl de 20 balen lamsvellen onverkocht bleven.

De markt te Bradford blijft kalm, zonder noemenswaardige variaties. Sommige noteringen zijn iets lager dan de vorige week.

Noteringen te Bradford:

Data	64 average	Colonial carded			
		56	50	46	40
3 Maart 1916.....	44	38 1/2	34	31	28
25 Febr. 1916.....	44 1/2	39	34 1/2	31	28
3 Maart 1915.....	28	27	26	24	21

SUIKER.

De Bietsuikermarkt hier te lande stond onder den invloed van een waarschijnlijke verandering in de regeling van den suikeruitvoer; aanvankelijk flauw gestemd, daalde de Maart termijn tot f 28.— om weer vaster op f 29^{1/16} te sluiten.

Ook nieuwe oogst onderging denzelfden invloed; Oct./Dec. ging tot f 23^{1/2} omlaag, maar sloot willig op f 24^{1/2}.

Op Java kwamen weder tranacties in 1916 suiker tot stand tot f 11^{1/2} voor Superieur, maar er is toch nog veel onverkocht; eensdeels zijn het de hooge vrachten en gebrek aan scheepsruimte, die de zaken blijven belemmeren, maar ook de wijze van financiering blijkt meer en meer, naar gelang de campagne nadert, een nog open vraag te zijn. Tot dusverre geschiedde die financiering bijna geheel in de sterling valuta, maar de Nederlandsch-Indische Banken zijn uit den aard der zaak, met het oog op den zeer onzekeren koers, huiverig om uit dien hoofde een risico op zich te nemen, waartegen zij zich — zoolang goudpariteit een fictief begrip is — niet kunnen dekken. Er is derhalve een ernstig streven om de Java-suikertransacties te baseren op de gulden valuta. Heel vlot zal het, met het oog op een en ander, wel niet gaan met den afscheep en de financiële afwikkeling van den a.s. Java-oogst, maar de Ned. Ind. Banken hebben gelukkig groote ruimte van geldmiddelen, zoodat er voorshands geen vrees voor ernstige bezwaren behoeft te bestaan. Een groot deel van den oogst zal stellig ook thans weder in het Oosten in consumptie komen, met name in Britsch-Indië, China en Japan, terwijl ook Australië tusschen de 100 en 200.000 tons noodig zal hebben; voorts staat nog vraag uit Frankrijk te wachten, terwijl de kans bestaat, dat, nu Engeland waarschijnlijk veel Cuba-suiker zal betrekken, Amerika zelf ook op Java's zal reflecteeren.

De berichten over den stand van den aanplant op Java blijven zeer bevredigend luiden; de oogst zou 10% grooter kunnen uitvallen dan de afgelopen oogst 1915.

Op Cuba waren dato 29 Februari 181 fabrieken in bedrijf; op dezen datum bedroegen de afleveringen

reeds 1.050.000 tons
tegen 679.000 „ in 1915
en 916.000 „ „ 1914.

In Engeland zijn eenige ladingen binnengekomen, die den geringen voorraad eenigszins hebben aangevuld; die voorraden bedroegen op

26 Februari 32.255 tons
tegen 278.256 „ 's jaars tevoren.

De „Sugar Commission“ heeft de prijzen verhoogd, o.a. tot 37/- voor American & Dutch Granulated en 35/6 „ White Java.

In Duitschland blijft de regeering alles aanwenden om den a.s. uitzaai van beetwortelen aan te moedigen en bij het suikerverbruik spaarzaamheid in de hand te werken. De Bondsraad heeft op 28 Februari eene verordening gemaakt, waarin bepaald is, dat fabrieken, die Chocolate en andere suikerhoudende genotmiddelen vervaardigen, in 1916 slechts de helft van de hoeveelheid suiker mogen verwerken, die in de periode 1/10-1914 tot 30/9-1915 verwerkt werd.

Frankrijk heeft thans ook, evenals Oostenrijk-Hongarije minimumprijzen voor beetwortelcontracten vastgesteld.

In Portugal is, naar het voorbeeld van Zwitserland, thans ook een staats-suikermonopolie ingevoerd.

De markt in New-York is vast met hooger prijzen door veelzijdige vraag naar geraffineerd. Zooals boven gezegd laat het zich aanzien, dat het Engelsche Gouvernement veeleer zijn verdere behoeft zal dekken door Cuba-suiker te koop dan Java's, waarvan het vervoer zooveel grootere bezwaren medebrengt wegens het toenemende gebrek aan scheepsruimte.

NOTEERINGEN.

Data	Amsterdan loopende maand (sonder certificaat)	London			New York 96° Centrifug.
		Tates Cubes No. 1	White Java fob.	Americ. Granulated fob.	
3 Mrt. 1916....	f 30	42/8	19	25/-	5,20 à 5,26
26 Febr. 1916....	„ 30	40/6	19/6	24/4 1/2	4,89 à 5,08
3 Mrt. 1915....	„ 16 ^{1/16}	31/-	—	28/6	4,58 à 4,64
3 Mrt. 1914....	„ 11 ^{5/16}	17/9	—	—	3,40

RUBBER.

De markt was in de afgelopen week, over het algemeen genomen, kalm. Hoewel de prijzen in het eerst tot 3/9 voor loco opliepen, vertoende zich spoedig een neiging tot dalen, hoofdzakelijk door de afwachtende houding van de handelars, aangezien de nieuwe koop-orders van Amerika nog uitbleven. De notering van Vrijdag was 3/7^{1/2} voor loco, doch den

laatsten dag liep de markt weder iets op door het bericht, dat het s.s. „Antilochus“, hetwelk een groote lading rubber aan boord heeft, door duikbooten achtervolgd de haven van Durban is moeten binnenvluchten, waardoor weder vertraging ontstaan zal in de geregelde aanvoeren.

De week sluit op de volgende noteringen:

Hevea Crepe:			
loco tot Juni	3/8	ende vorige week	3/8 1/2
Juli-December	3/5 3/4	„ „	3/6 1/4
Ribbed smoked Sheets 1 d. minder		„ „	1 d. minder
Hard cure fine Para 3/2 1/2		ende vorige week	3/2 1/4

KOFFIE.

(Uit het Maandberigt der Firma G. Duuring & Zoon.)

De markt steeg zoodanig dat vrije koffij, met name Java, duurder is, dan sedert het begin der vorige eeuw. N.O.T. koffijs bewogen zich op een minder hoog peil. Deze buitensporige rijzing, gepaard aan sterk afnemende voorraden welke niet voldoende kunnen worden aangevuld, geeft aanleiding dat in ons land vermoedelijk dezer dagen een uitvoerverbod zal worden uitgevaardigd. Veel onderscheid maakt zulks echter niet, daar waar partijen aan de N.O.T. geconsigneerd toch alreeds niet mogten worden uitgevoerd.

De markt verkeerde deze maand in levendige stemming, zonder dat bij gebrek aan voorraad de omzet van veel omvang kon zijn.

De omzettingen uit de eerste hand waren weder zeer aanzienlijk, meest Java Robusta, welke thans bijna 30 cts. hooger noteert met 85 à 88 cts., goed ordinair Java met 90 à 92 cts., daarentegen N.O.T. Santos disponibel slechts 5 à 7 cts. duurder met circa 52 cts.

De aanvoeren waren, zooals wij deden voorzien, aanmerkelijk kleiner en zullen dat ook blijven. Van Santos werden ingevoerd 63,600 Balen en afgeleverd 96,700 Balen, waardoor onze voorraad van deze soort verder van 103,200 Balen op 70,100 Balen verminderde.

Door de Nederlandsche Overzee Trustmaatschappij werd toestemming verleend om gedurende de maand Maart te verschepen 60,000 Balen uit Brazilië, 17,500 Balen van Venezuela en Haiti, 10,000 Balen van Centraal-Amerika en 5000 Balen van Afrika.

Zichtbare voorraad op 29 Februari, in duizenden balen.

	1916	1915	1914	1913	1912
Voorraad in Europa ..	3,379	4,346	7,814	6,875	6,958
Stoomend { Brazilië ..	728	1,209	552	426	299
{ Oost-Indië ..	135	61	24	39	10
n. Europa { Ver. Staten ..	8	29	30	32	45
	4,250	5,645	8,420	7,372	7,312
Voorraad Ver. Staten ..	1,900	1,719	1,682	2,353	2,459
Stoomend { Brazilië ..	495	412	628	303	250
nr. Ver. St. { Oost-Indië ..	3	12	10	39	26
	6,648	7,788	10,740	10,067	10,047
Voorraad in Rio	438	408	372	206	373
„ „ Santos ..	2,176	1,809	1,626	1,650	2,140
„ „ Bahia ..	48	26	64	57	29
Totaal	9,310	10,031	12,802	11,980	12,589

Op 31 Januari

	1915	1914	1913	1912	1911
Op 1 Juli	7,538	11,289	10,275	10,965	11,085

Noteeringen en voorraden.

Data	Rio		Santos		Wisselkoers
	Voorraad	Prijs No. 7	Voorraad	Prijs No. 4	
4 Mrt. 1916	447.000	6000	2.214.000	6500	11 ^{27/32}
26 Febr. 1916	424.000	6050	2.394.000	6400	11 ^{19/16}
4 Mrt. 1915	405.000	4300	1.815.000	4900	12 ^{15/16}
24 Juli 1914	353.000	4900	889.000	5700	16

Ontvangsten.

Data	Rio		Santos	
	Afgelopen week	Sedert 1 Juli	Afgelopen week	Sedert 1 Juli
4 Mrt. 1916 ..	50.000	2.751.000	122.000	10.282.000
4 Mrt. 1915 ..	68.000	2.182.000	135.000	8.093.000

VETTEN EN OLIËN.

Oléo-Margarine vast. Op aflading van Noord-Amerika werd mooie 2e kwaliteit ad f 76.— en zeer goede 3e soort ad f 71.— gedaan, franco-wal-Rotterdam inclusief molest, doch exclusief capture.

Premier-Jus. Flinker posten Zuid-Amerikaansch werden verhandeld op aflading tot stijgende prijzen, en wel:

1e kwaliteit..... ad f 72.— en f 73.—
2e „ „ „ 69.— „ „ 70.—
3e „ „ „ 67.— „ „ 68.—

alles franco-wal-Rotterdam inclusief alle risico's.

Men offreert op deze condities 500 trcs fac „A” Maart/April-Aflading ad f 75.—

Neutrallard werd ad f 77½ en Imitatie-Neutrallard ad f 71.— gedaan, prompte aflading van Noord-Amerika, franco wal Rotterdam incl. molest, excl. capture.

Katoenzaad-olie, zeer vast. Groote posten „Butteroil” werden verkocht ad \$ 25.80 en \$ 25.90 per 100 K.G. cost-freight Rotterdam, dus exclusief alle verzekeringen, betaling in New-York tegen cognossement.

Voor loco werd aanvankelijk f 70.— en later zelfs f 72.— betaald.

Amerika was voor ruwe olie zeer vast met vele punten hogere officieele noteringen; geraffineerde olie zoowel voor latere als directe levering eveneens vast; de speculatie schijnt aan deze hausse niet vreemd te zijn.

Londen en Hull kalm zonder zaken met afbrokkelende prijzen.

Talk. Op de in de afgelopen week te Rotterdam gehouden veiling van een partij inlandsch abattoirvet werden zeer hooge prijzen besteed en kwam de vaste stemming der Hollandsche talkmarkt tot uitdrukking. Australische talk is loco niet meer te krijgen, terwijl de vraag naar dit artikel toch levendig is.

Londen bericht een kalme markt: j.l. Woensdag werden in de veiling aldaar 829 vaten aangeboden en 319 vaten verkocht. Prijzen bleven onveranderd doch na veiling waren houders wel geneigd, lager af te geven.

De opgeslagen voorraad in Londen verminderde gedurende de maand Februari met 203 vaten, terwijl de bruto wicht van den voorraad te Londen wordt geschat op 4,506 Tons.

1916 1915 1914

Voorraad te Londen op 29 Febr. 12,245 10,665 14,421 vtn.
Aangekomen te Londen in Febr. 4,055 6,366 8,285 vtn.
Afgeleverd te Londen in Febr. 4,258 3,917 7,007 vtn.

Palmolie: Import in Liverpool in de vorige week 422 vtn: de vraag voor het artikel is niet zeer levendig, maar matige zaken worden gemeld tot vrijwel onveranderde prijzen; offerten zijn in de markt voor loco-partij, spoedig verwachten en Maart/April levering. Aangekomen te Liverpool, doch nog niet gelost 3,069 vaten.

Soya Boonenolie: Engeland bericht een kalme doch prijshoudende markt met weinig interesse van de zijde der consumenten.

Cocosolie lusteloos: de vraag van de toiletzeepindustrie blijft voortduren, maar zaken zijn voorsnog uitgesloten.

Ricinusolie zeer vast zonder noteringen; Olijfolie te Liverpool vast, terwijl de offerten der vorige week gehandhaafd bleven.

Lijnolie over de geheele week vast. Ook de primo te Amsterdam sloot hooger. Er bestaat een flinke vraag, vooral van de zijde der hardigsfabrieken.

Raapolie: Aanvankelijk wat hooger, echter sluit de markt de afgelopen week lager zonder koopers.

COPRA.

De markt verkeerde deze week in kalme stemming en sluit met koopers voor Java f. m. s. tot f 41½.

Ceylon f. m. s. cif. Londen £ 37.— (verkoopers) en cif. Marseille £ 43.— (verkoopers).

NOTEERINGEN.

Java f. m. s.

4 Maart 1916..... f 41½
26 Februari 1916..... „ 41¾
4 Maart 1915..... „ 59
4 Maart 1914..... „ 33⅛
20-25 Juli 1914..... „ 28¾

VERKEERSWEZEN.

BEVRACHTINGEN.

4 Maart 1916. De vrachtenmarkt vertoonde in de afgelopen week weinig verandering. Alleen kolenvrachten van het Bristol Kanaal en de Oostkust waren vaster. Naar Rotterdam werd

een enkele lading van Noord-Amerika tot f 12.50 afgesloten. Hoogere vrachten zijn niet buitengesloten, tengevolge van het geringe aanbod van ruimte.

GRAAN.

Data	Petro-grad Londen/R'dam	Odessa Rotterdam	Atl. Kust Ver. Staten		San Lorenzo	
			Rotterdam	Bristol Kanaal	Rotterdam	Engeland
28 F./4 Mrt. 1916	—	—	f 12.50	16/-	—	140/-
21/26 Febr. 1916	—	—	—	16/-	—	138/9
1/6 Maart 1915	—	—	10/-	10/9	70/-	61/3
2/7 „ 1914	—	—	7/6	1/9	11/10½	11/10½
Juli 1914	11 d.	7/3	1/11¼	1/11¼	12/-	12/-

HOOUT.

Data	Cronstadt		Golf van Mexico	
	Holland (gezaagd)	Oosth. Engeland (mijnstulten)	Holland (pitch-pine)	Engeland (pitch-pine)
28 F./4 Mrt. 1916	—	—	—	492/6¹)
21/26 Febr. 1916	—	—	—	485/-¹)
1/6 Maart 1915	—	—	—	—
2/7 „ 1914	—	28/-	73/9	78/9
Juli 1914	f 12.—	24/6	75/-	77/6

ERTS.

Data	Bilbao Middlesbro'	Carthage Middlesbro'	Griekenland Middlesbro'	Poti Middlesbro'
21/26 Febr. 1916	24/-	22/-	—	—
1/6 Maart 1915	15/-	15/-	—	—
2/7 „ 1914	4/-	4/6	—	9/-
Juli 1914	4/3	5/4½	5/9	8/6

KOLEN.

Data	Cardiff				Oosth. Engeland	
	Bordeaux	Genua	Port Said	La Plata Rivier	Rotterdam	Cronstadt
28 F./4 M. 1916	fr. 53.—	82/6	—	50/-	f 6.—	—
21/26 Febr. 1916	„ 51.—	77/6	80/-	—	—	—
1/6 Maart 1915	„ 20.50	32/9	32/6	31/3	„ 6.—	—
2/7 „ 1914	„ 5.25	6/9	7/3	14/1½	3/3	—
Juli 1914	„ 7.—	7/-	7/3	14/6	3/2	5/-

DIVERSEN.

Data	Bombay West Europa (d. w.)	Burmah West Europa (rijst)	Vladivostok West Europa	Chili West Europa (salpeter)
21/26 Febr. 1916	135/-	—	—	—
1/6 Maart 1915	—	80/-	—	—
2/7 „ 1914	16/-	20/-	—	19/-
Juli 1914	14/6	16/3	25/-	22/3

¹) Per zeilschip.

Graan Petrograd per quarter van 496 lbs. zwaar, Odessa per Unit, Ver. Staten per quarter van 480 lbs. zwaar.
Hout gezaagd en pitchpine per St. Pet. Standard van 165 kub. vt., mijnstulten per vadem van 216 kub. vt.
Overige noteringen per ton van 1015 K.G.

RIJNVRECHTEN.

Er is in de afgelopen week weder eenige ertsaanvoer geweest. Overigens blijft het uit den aard der zaak uiterst stil in de haven.

VRACHTEN TE ROTTERDAM.

(in Gld. per 2000 K.G.)

Data	Erts nr. Ruhrhavens		Massale goed. Bovenrijn	Waterstand
	¼ lostijd	½ lostijd		
28 Febr.-4 Maart 1916..	0,30	0,40	—	hoog
21-26 Febr. 1916 ..	—	—	—	hoog
1-6 Maart 1915 ..	0,20	0,30	—	gunstig
2-7 „ 1914 ..	0,45	0,55	0,95	gunstig
20-24 Juli 1914 ..	0,60	0,70	1,05	gunstig